

НЕВІДОМІ ДОКУМЕНТИ З ІСТОРІЇ 37-ГО ПЛАСТОВОГО КУРІНЯ ІМ. Д. ВІТОВСЬКОГО У САМБОРІ

Український “Пласт” є однією з найбільших скаутських організацій. Його початки припадають на 1911 – 1912 рр. і пов’язані з іменами викладачів львівських гімназій Олександра Тисовського і Петра Франка та студента Львівського університету Івана Чмоли. Від самого початку у своїй діяльності вони світоглядно виходили з патріотичного виховання української молоді на засадах християнської моралі, акцентували увагу на фізичному розвитку юнацтва та військових традиціях українців. Зокрема, О. Тисовський для учасників гуртка при Академічній львівській гімназії розробив систему обов’язкових завдань, які мали в обов’язковій певній послідовності виконати пластуни.

18 червня 1912 р. майже 40 учасників гуртка О. Тисовського, після випробувальних іспитів, склали пластунську присягу: “Присягаюся своєю честю, що робитиму все, що в моїх силах, щоб: бути вірним Богові і Україні, допомагати іншим, слухатись пластового проводу і жити за Пластовим законом”. Від цього часу веде офіційну історію український “Пласт”. У 1913 р. був сформований організаційний пластовий комітет, який об’єднав розрізнені пластові гуртки в масштабну крайову організацію. Її учасників навчали стріляти з вогнепальної зброї, здійснювати далекі парамілітарні марші з наплечниками, сигналізувати при допомозі різних пристроїв і знаків, робити медичні перев’язки тощо. З метою координації праці пластових гуртків 12 лютого 1914 р. на з’їзді пластунів у Львові було створено керівний орган Пласту – Центральну Пластову Управу. Вона провела реєстрацію всіх осередків, розділила їх на 11 округ тощо. Організаційно українські пластуни об’єднувалися за місцем проживання в рої (гуртки) і полки (курені).

На відміну від австрійської влади, польський уряд від самого початку свого управління в Галичині чинив різні перешкоди в діяльності українських національних організацій патріотичного спрямування, зокрема “Пласту”, в врешті-решт у 1930 р. він був заборонений. Надалі “Пласт” працював у підпіллі.

Перша виявлена досі документальна згадка про самбірський курінь датована 8 квітнем 1913 р. Часопис “Діло” у “Репортажі із I-го Пластового З’їзду” серед його учасників назвав двох представників самбірського куреня: Пеленського і Будзінського*. Цікавим за змістом є документ від 22 квітня 1914 р. Він свідчить, що канцелярія куреня знаходилася на вул. Замійській, 173. Курінним писарем був Лев Коберський. Керівництво користувалося круглою печаткою із зображенням коронованого лева, який стоїть, опершись передніми лапами на скелю. По колу був напис – “Український пластовий курінь в Самборі”. Відомостей про діяльність пластової організації у Самборі в подальші роки не вдалося віднайти. Відомо лише, що наприкінці 1922 р. пластовий курінь у Самборі був відновлений, а членами-засновниками стали учні-українці Самбірської гімназії ім. А. Міцкевича. Він отримав порядковий номер 37, а ім’я Д.Вітовського було визначено на покровителя. Організаційно курінь складався з гуртків (до 14 червня 1925 р. вони називалися “роями”), кількість яких змінювалася залежно від наявності

членів. У 1925 – 1928 рр. письмово зафіксована діяльність таких гуртків: “Змій”, “Вовк”, “Лев”, “Олень”, “Яструб”, “Лис”, “Сокол”, “Пугач”, “Тигр”.

Відзнакою куреня стала чорна барва, а курінна команда визначала барви для гуртків: “Яструб” – жовта, “Змій” – червона, “Лис” – синя, “Пугач” – помаранчева, “Лев” – бронзова, “Олень” (біла), “Вовк” (рожева).

Курінь чисельно був невеликий, але конкретних відомостей про кількість учасників у кожному пластовому році немає (пластовий рік починався 1 листопада і закінчувався 31 жовтня. – М. К.). Виявлені і опрацьовані документи свідчать про плинність членства. Це пов’язувалося з зміною місця проживання пластуниів та виключенням з організації через порушення встановлених вимог та дисципліни (невідвідування зборів, несплата членських внесків, вживання алкоголю та курення тютюну тощо).

26 вересня 1925 р. курінь було поділено на 5 гуртків. Гурток “Яструб” склали В.Буцик (впорядник), А.Сілецький, Череватий, Федик, Новосілький, Романишин, Лівчак, Рогуцький. До “Змія” були записані С.Грабовський (впорядник), брати Сушківі, брати Яремки, Кривенко, Маркусь. “Лис” творили М.Рабій (впорядник), Татомир, А.Менцінський, М.Плахтій, Магурський, Куць, Судчак. До “Оленя” входили Федевич (впорядник), Гогоц, Войнаровський, Русінкевич, Свистович, Савдик, Зарицький, а до “Пугача” – Пруц (впорядник), Томашівський, Коморовський, Децик, Солук, Козик і Кіцула.

9 травня 1926 р. було ліквідовано гурток “Олень”, оскільки деякі члени були виключені з організації або отримали з різних причин тимчасові відпустки. Решту пластуниів записали до інших гуртків. Таким чином курінь мав 37 членів (22 учасників і 15 прихильників). У жовтні цього ж року курінь поповнився новими членами, з яких був створений гурток “Лев”: А. Сілецький (впорядник), О. Сілецький, Т. Галущинський, І. Бачинський, Л. Сушко, О. Прік. До нього включили також Я. Безуша з “Вовка”, М. Білинського з “Яструба”, Я. Козака з “Пугача”. Отже, курінь на кінець 1926 р. мав 55 членів. Серед них були самбірські гімназисти, учні Вчительської семінарії та Торгової школи. Вік пластуниів визначався 14 – 20 роками.

Провід в курені мала Курінна команда у складі курінного, писаря, судді, скарбника. Окремо виділялися посади бібліотекаря і відповідального за збереження і справний стан курінного велосипеда. Курінними провідниками були С. Грабовський, М. Мариняк, А. Сілецький та І. Яремко. За гурток відповідав впорядник, який мав попередньо здати відповідний іспит на вміння керувати таким осередком. Впорядник вів окремий щоденник, де записував всі зроблені ним і його підопічними завдання у справі пласту. Наявність записів у щоденнику спорадично перевіряв курінний.

Важливіші ухвали приймала Курінна рада – загальні збори пластуниів за участю курінних і гурткових провідників та представників від гуртків. Вона обирала Курінну команду, приймала присягу в пластуниів, надавала пластуниівське звання.

Велика увага приділялася пластовій дисципліні. Провідники ретельно слідкували за пунктуальним відвідуванням зборів (сходин), попереджували спроби куріння тютюну чи вживання алкоголю. Пластуни найчастіше зловживали курінням. Коли це виявлялося, їх попереджували, оголошували догани, а у випадку повторення – позбавляли членства. Так, у документах є відомості, що через курення тютюну Свистович і Є. Коморовський отримали в 1926 р. догани як перше покарання. Однак, Свистович не зреагував на таке попередження, був викритий вдруге і 28 березня 1927 р. виключений з числа пластуниів. З ціє ж причини усуненими з пласту були й Урбан (29 вересня 1927 р.) та розвідник М. Куць (21 березня 1928 р.). Припиняли членство в Пласті й тим, які мали низьку

успішність в школі чи гімназії. Так, 7 лютого 1928 р. курінний записав, що “учасники Плахтій Василь і Сліпецький дістали примусову відпустку за несповнювання своїх обов'язків в школі. Відпустку продовжуєся тов. Лівчакови і Романишинови і Куцьови. Пригадую, що відпустка скінчилася 1/II 1928 тов. Сушкови Олександрови, Пелешкови, Білинському, Припінови і ці товариші від нинішнього дня мусять брати живу участь в праці своїх гуртків. Вичеркнено з куріня Розлуцького і Богданського. Рішенням останньої Курінної Команди прихильники, які вже належать через рік до куріня і не здали Іго пластового іспиту, мусять його в короткому часі зложити. В противному разі вичеркнеться сих товаришів як нездатних на пластунів”.

Напрями діяльності пластунів були різними, але найбільша увага зверталася на пластунську майстерність. Нею вони оволодівали під час вправ у різних гуртках, мандрівках по самбірській околиці, літніх відпочинкових таборах та ін. Для того, щоб отримати певне звання в пластовій організації, його члени здавали спеціальні іспити. Опрацьовані документи з історії 37 куреня свідчать, що самбірські пластуни мали два іспити: на учасника і розвідника. Програма першого пластового іспиту вимагала засвоєння теоретичного матеріалу і оволодіння такими практичними навиками: 1. Заслужити 10 пунктів (хрестиків) за добре виконання пластових правил. 2. Під час гри запам'ятати 16 предметів з 24. 3. Добре розуміти і знати основний пластовий статут. 4. Вміти протягом 2,5 хв. зав'язати 6 пластових вузлів на довгій ливні. 5. Знати життєпис діяча, ім'я якого носить курінь. 6. Знати знаки, які вживають під час вправ для взаємопорозуміння на відстані (азбука Морзе, знаки семафора і свистком, позначати відомості крейдою чи палицею на дорозі, читати карту). 7. Побувати на двох одноденних прогулянках. 8. Знати основні правила гігієни і доброї поведінки. 9. Прочитати 10 українських історичних повістей, вміти співати національний гімн і декілька стрілецьких пісень. 10. Знати напам'ять пластову присягу і гімн.

Другий пластовий іспит складав “учасник” на звання “розвідника”. Для цього пластун мав виконати такі пункти: 1. Бути пластуном не менше трьох місяців. 2. Заслужити 40 пунктів (хрестиків) за свою діяльність. 3. Вміти надавати першу медичну допомогу. 4. Знати азбуку Морзе. 5. Йти по сліду 0,5 км протягом 20 хв. 6. Йти пластовим кроком (хода з чергуванням бігу) зі швидкістю 2 км протягом 15 хв. 7. Розпалити вогонь у полі при допомозі підручного матеріалу двома сірниками. 8. На вогні зварити обід – суп, м'ясо та страву з борошна. 9. Знати сторони світу при допомозі компаса, годинника, сонця і місяця. 10. За допомогою топографічної карти потрапити в задане місце. 11. Вміти розкласти шатро. 12. Показати свій щоденник вправ за останній місяць. 13. Показати свою ошадну книжечку. 14. Знати діловодство вищих складових одиниць Пласту.

Влітку проводилися зустрічі з сусідніми куреннями, під час яких влаштовували різні змагання з пластової майстерності. Одна з перших таких зустрічей відбулася в червні 1925 р. у Нагуєвичях. З її приводу курінний М. Мироняк говорив, щоб пластуни “заздалегідь приготувалися до неї... На стрічі сій виступимо з пописовими точками, тому що суботи відбувати муситься вправи на радлівських толоках. Найблищі вправи відбудуться в суботу о год. 4³⁰ (22/V)”.

30 червня 1926 р. 37 і 47 курені провели спільні заходи у Сілецькому лісі з нагоди 15-ліття українського Пласту та 10-х роковин смерті Івана Франка. 22 квітня 1928 р. самбірські пластуни організували і провели свято пам'яті Т. Шевченка.

Інтенсивною була гурткова діяльність. У вересні 1925 р. курінна команда ухвалила, що “гуртки належить так ділити, щоби в одній частині були ці товариші, які ходять до

одної кляси або яких взагалі спільне перебування, не звертає уваги оточення. Програмою ділання на сходинах може бути научний матеріал пластових іспитів та різні гуртки, а може і реферати. Крім цього, що товариші можуть навчитись на сходинах, можуть читати різні пластові книжки”. Члени гуртка “Лис” займалися палітурництвом, “Пугача” – різьбарством, а “Лева” – філателістикою. В гуртку “Яструб” навчалися гри в шахи (керівник – Романишин).

Відповідальні за певну ділянку роботи називалися референтами. Посильний внесок зробили самбірські пластуни збором коштів і матеріалів на будівництво пластового дому у Львові. В курені був утворений спеціальний комітет. Його головою і відповідальним за збирання поштових значків та старих монет став М.Рабій. Інші напрями очолили А.Менцінський (збирання металобрухту), С.Грабовський (пластові заробітки), М.Плахтій (писар). Щодо грошової готівки комітет роз’яснював, що “кожен пластун є обов’язаний чимось собі заробляти, приміром лекціями, переписуванням чогось і т. д., се вже річ кожного пластуна. З такого заробітку повинен кожен пластун дати якусь часть на будову дому (приміром 2 %, це є 1/50 часть цілого заробітку)”. Крім цього, комітет організував діяльність книжкової крамниці... де пластуни будуть могли книжки продати, виміняти, остаточно подарувати або дати в коміс. Крамниця буде одчинена завсідги в неділю після Богослуження в мене та в суботу від год. 5 – 6 у тов. Маркуся”.

Самбірські пластуни збирали експонати для пластової виставки, яка була запланована на грудень 1925 р. Для цього був утворений курінний комітет у складі Магурського (голова), Татомира, Вуйка і Пруца.

Серед п’ятдесяти чотирьох пластових куренів, які діяли в 1927 р., свої перукарні мали лише 37 і 45. У Самборі перукарня була відкрита 30 травня 1925 р. і працювала в помешканнях окремих пластунів. Пластовий провід пильно стежив за її роботою. Усіх відвідувачів записували у спеціальний журнал і забороняли брати відповідні послуги в інших перукарів: “... Кожен пластун є обов’язаний стричися в своїй фризієрні, в противному разі стріне його відповідна кара. При кінці року провіриться, котрий гурток дав найбільше голов до “обскубання” фризієрови... пластовий фризієр стриже зовсім добре, а ціни нижчі на 25 %. Стриження машинкою 40 сот., підстриження – 75 сот., а голення – 40 сот.”

З метою глибшого вивчення історії України, у листопаді 1925 р. був організований для всіх бажаючих спеціальний курс, який вів курінний М.Мариняк. Через рік цей курс був доповнений програмою з географії України. Оприлюднюючи відповідну інформацію, курінний зазначав, що “вписуються товариші добровільно, а це для того, щоби не змушувати нікого до цього, що є його очевидним обов’язком. Передовсім сподіюся побачити між вписаними всіх товаришів старших, які не тільки будуть охочо вчитися своєї рідної минувшини, але підпіратимуть курс відповідними рефератами. Наука історії буде відокремлена зовсім від діяльності пластової, а буде відбуватися в гуртках, які числитимуть по десять пластунів”.

Певна увага зверталася на розвиток літературних здібностей пластунів. 8 грудня 1926 р. було засновано літературно-науковий гурток, яким проводили Грабовський, Буцик і Сілецький. За їхньою ініціативою через деякий час був заведений рукописний альманах “Пчели”. Всі бажаючі члени куреня могли туди записувати “проби своїх сил на полі літературнім, свої гадки (мудрі!), народні пісні, коляди, обряди, рисунки і т.п... Впорядчики братимуть сю книгу на сходини гуртків та відчитуватимуть її

після бажань членів. Книгу сю може кожен взяти до хати, а вписавши до неї, віддати єї своєму впорядчикові”.

Вийшов також один номер курінного часопису “Шлях”, виданий гектографічним способом. На титульній сторінці зверху в правому куті наведена емблема пласту. На лівій половині зображено ліву руку пластуна з палаючим факелом на тлі краєвиду з церквою. Права половина містить текст: “Місячник XXXVII Пласт – Курінь ім. Д. Вітовського. Ч. 1. Рік. I. Ціна 20 сот. липень–серпень 1928”. Зміст часопису: вступна стаття під назвою “До шляху”; стаття про Д.Вітовського; некролог С.Грабовського; вірш П.Тичини; стаття “Йдем за природою”, стаття “Наша друкарня”; літературні твори пластунів; пластунаський гумор.

Немає детальних відомостей про курінну бібліотеку. Очевидно, її фонд на початках був незначним. Проте вже у 1926 р. курінний провід вирішив її поповнити новими книжками, часописами, журналами. Для цього впорядники гуртків мали зібрати відповідні друквані твори бібліотекарю Пруцу. Він разом з спеціальною комісією мав належно закатологувати як власність куреня. 7 квітня 1927 р. курінний підкреслював, що “кожен пластун повинен причинитися по змозі до збільшення курінної бібліотеки через подарування зглядно вирічення вартісніших книжок”. До кінця цього ж року курінна бібліотека мала вже понад 100 примірників книжок.

Особливе місце в діяльності самбірських пластунів займало вшанування полеглих у національно-визвольних змаганнях початку ХХ ст. Щорічно Першого листопада пластуни вибиралися на заміську прогулянку з нагоди річниці Листопадового зриву. Постійно доглядали за могилами полеглих січових стрільців.

Місцева влада пильно стежила за самбірськими пластунами і добре була проінформована про їхню діяльність. Це не залишилися непоміченим проводом куреня. 12 вересня 1925 р. курінний М.Мариняк зазначав, що за тими пластунами, які “поїхали до табору і на стрічу, поляки слідили і є в дечому добре інформовані. Вправді, як бачимо, нас не чіпають, але хто знає чи це не в тій цілі, щоби викривши вповні, наробити нам більше шкоди. Як я довідуся, то і по вислідженню нас нічого страшного нам не грозить, але потерпів би на цім наш курінь, який правдоподобно мусів би розпастиь. Мусимо, отже, проводити працю більше підпольну, ніж до теперішнього часу, однак мусимо працювати, а не сидіти, бо обережна праця, це не бездільна”.

Згодом провідники куреня неодноразово нагадували своїм товаришам, щоб вони добре ховали всі папери, пов’язані з пластовою діяльністю, а деякі навіть знищували. Ці побоювання були марними. Влітку 1929 р. самбірська поліція провела обшук у опікуна куреня В.Буцика, який тоді був студентом юридичного факультету Львівського університету, та в помешкання інших пластунів. Унаслідок було забрано усі пластові книги й записки, серед яких і весь редакційний матеріал курінного часопису “Шлях”. Дванадцять пластунів було заарештовано, а тридцяти двом – заборонено на час слідства відвідувати навчання у своїх школах**.

У фондах Центрального державного історичного архіву України у Львові збереглися деякі документи з історії Самбірського пласту (ф. 389, оп.1, спр. 687, 16 арк.). Крім цього, автор публікації опрацював рукописну “Книгу приказів 37 пластового Куреня ім. Дм. Вітовського у Самборі” за 1925 – 1926 рр. Вона дозволяє прослідкувати детальніше історію цього куреня. Книга писана трьома курінними провідниками, які мали різний почерк, дотримувалися особливих скорочень і доволно викладали свої думки письмово. Після зробленого запису курінний ознайомлював з його змістом

керівників гуртків, які далі усно інформували своїх підлеглих. Після ознайомлення керівники гуртків підписувалися і почасти зазначали дату.

У тексті цього документа мало розділових знаків. Під час опрацювання цих матеріалів та підготовки до друку, автор публікації, не втручаючись у зміст тексту, зробив певне редагування. Зокрема, розставив абзаци, виправив явні граматичні помилки, у квадратних дужках розкрив скорочені слова. У коментарях зроблені пояснення щодо окремих подій і осіб, причетних до Куреня, термінів, застарілих і мало живаних сьогодні слів.

ДОКУМЕНТИ

Приказ Ч.1. 26/IV.1925 р.

Подаю до відома тов[аришам] пластунам, що на сходинах Курінної Команди¹ дня 22/III прийнято до нашого уладу² двох прихильників: Миколу Чукву (до IV роя³ “Оленя”⁴) та Євгена Коморовського (до V роя “Сокола”).

Позаяк Курінна Рада 29/III не отбулася на полі в присутности всіх членів задля непогоди, і багато пластунів не знають ще нічого про Курінну Раду⁵, повідомляю отсим, що она отбулася таки 29/III в гімназії⁶ в салі релігійній. На цій К[урінній] Раді були присутні лиш преставителі роїв (по трьох з кожного) та Курінна Команда.

Програма Курінної Ради зістала ограничена (не було присяги⁷ і іменования учасників⁸). Програма К[урінної] Ради була слідуюча:

1. Цілорічні звіти членів старої К[урінної] Ком[анди].
2. Дискусія над минулорічною роботою в нашому куріні та теперішнем його положенням.

3. Уділення абсолюторії⁹ старій К[урінній] Ком[анди].

4. Вибір нової Команди.

Нову Команду вибрано в слідуючомі складі:

Курінний: Мариняк Михайло.

Курінний судія: Грабовський Євстах.¹⁰

Курінний писар: Плахтій Михайло.

Курінний скарбник: Лівчак.

Вибрано також нового бібліотекаря (Пруца) та господаря до ровера (Будза).

На сходинах Курінної Ком[анди] дня 5/III і 8/III

1. Назначено, а зглядно затверджено для роїв впорядщиків (У всіх роях остались ті самі впорядщики з виїмком третого, де в місци тов. Лівчака назначено тов. Рабія).

2. Застанавленося¹¹ над справою пл[астової] виставки¹² та стрічі Третого (стрийського) округа¹³, в якій ми мусимо взяти уділ¹⁴.

Ми мусимо виступити на стрічі з якимись точками пописовими¹⁵ (як і всі інші куріні нашого округа). На стрічу можуть поїхати тільки учасники. Кожен хто хотів би поїхати, мусить постаратися о повний пластовий однострій¹⁶ та о гроші на потяг до Бубниці (стріча буде біля головних скаль)¹⁷. Хто поїде на стрічу, мусить найдалше до другої неділі (до 3/V) зголоситися до свого впорядщика, від якого одержить ближчі інформації щодо стрічі.

3. Впорядщики дістали приказ збирати по своїм роям речі на пластову виставку. Я звертаюся до тов[аришів], щоби старалися якнайбільше річей дати.

Кожен пластун повинен щось зробити, щоби ми не показалися найгіршими. Я був в часі свят в Стрії і там не міг побачити цілого руху пластунів, бо роз'їхалися на свята, та однак пізнав, що нам ще далеко до правдивих пластунів. Ми можемо стати правдивими пластунами щойно тогді, коли ми всі почнемо пластом інересоватися; щойно тогді наш пласт буде правдивим пластом. Діяльністю в пласті не може займатися лиш Курінна Ком[анда]. Бо пласт це не військо, там треба співпраці. Апелюю передовсім до діловодчиків, щоби старалися дещо читати про пласт з підручників які є в нашій бібліотеці і які можуть де інде дістати, та щоби бралися за діло, бо ми тепер знаходимося в стані огидної апатії і дрімки. Прошу тов[аришів], не терайте погідних днів (а передовсім ранків), а робіть сходи́ни¹⁸! Старайтеся також робити прогульки¹⁹ (одностроєві) на яких щойно в дійсности приготовлятиметься до пластування та станете пластунами!!!!

Скоб!²⁰

Курінний М.Мариняк.

Рій I.

Рій II. "Змій".

Рій III. "Лис" 19/V.

Рій IV. "Олень" 10/V.

Рій V. "Сокіл" 27/IV.

Рій VI. "Лев" 2/V²¹.

Приказ Ч.2.

Як вже тов[аришам] відомо, кожен рій мусить бодай раз в тижні робити сходи́ни на гробах У.С.С.²², які треба оправити вже в маю! Крім цього мусить кожен рій бодай раз в тижні робити сходи́ни звичайні, де треба вчитися пластового діла. Прошу не зволікатися від сходи́н та не оправдуватися всякими маловажними причинами. Повідомляю тов[аришам] що впорядчик V рою "Оленя", тов. Демкович, дістав відпустку, а його місце обняв тов. Кутюк. Звертаю увагу, що хто хоче їхати до пл[астового] табору мусить бути учасником та мусить мати повний однострій. О однострій прошу вже від тепер старатися, бо це річ дороща і тяжко буде все відразу справити. Хто приготований до першого пл[астового]²³ іспита, хай зголоситься до свого впорядчика, а цей зголосить це до мене. Іспит можна здавати частями (ратами). Рішенням Курінної Команди дня 3/V розв'язано тимчасово VI рій "Лев", бо було замало членів і прилучено його до "Змія".

Курінна Ком[анда] довідалася про деяких пластунів багато злого; іменно довідалася, що деякі пластуни не тільки що не сповнюють як слід своїх обовязків, але поводяться прямо так як непластуни (є такі що курять). К[урінна] К[оманда] заявляє, що супроти таких пластунів поступатиме безвзглядно. Хто не розуміє великої ідеї пласту, хто не розуміє його ваги і уважає пласт за якусь іграшку, цей не повинен зватися пластуном і такий не матиме місця в нашому куріні.

Всі, що здавали перший іспит, є обовязані повторити найважніші річи з матеріалу першого пл[астового] іспита (п[ластовий] закон²⁴, устав²⁵, причини і гимн²⁶, узли, улад і діловодства після нових розпоряджень).

Ще раз взиваю тов[аришів], щоби повинувалися пл[астовим] закозам і наказам: прошу помнити хто Ви є та які Ваші обовязки. Товариші! Помте²⁷, що пласт це для вітчизни наш труд: памятайте, що пл[астовий] закон, це святість наша, яку не вистар-

чить знати на память, а треба після него поступати. Сподіюсь, що мої слова знайдуть у тов[аришів] відгомін та викличуть жадані наслідки! До праці!!!!

Скоб!

Мариняк М., курінний.

Рій I “Ястреб” 16/V.

Рій II “Змій” 19/V.

Рій III “Лис” 13/V.

Рій IV “Олень” 17/V.

Рій V “Сокіл” 19/IV.

Рій VI “Лев” 19/V.

Приказ Ч.3.

Подаю до відома, що В[ерховна] П[ластова] К[оманда] взялася за велике діло, а іменно за будову першого пл[астового] дому у Львові²⁸. На таке діло в теперішних часах може піднятися тільки незвичайно заможний або одчайдух. Однак і так велике діло можна доконати, коли є добра воля та спільні сили. В[ерховна] П[ластова] К[оманда] хоче якраз поставити пл[астовий] дім спільними силами всіх пластунів. Не думайте тов[ариші], що Верховній П[ластовій] [Команді] забаглося мати свій дім з якогось мокси²⁹, – она взялася за це велике діло з конечности. Під час коли західноєвропейські скавуністи³⁰ мають власні кам'яниці, а навіть театри, під час навіть польський скавт має в більших містах власні доми, наш цілий улад не має свого власного куточка. Пластова бібліотека, музей та інші річі порозкидані по чужих домах, а коли який пластун приїде до Львова, то не має де удатися за якими інформаціями, а ніде переночувати. Такий дім конечно потрібний хотя й би для цього, що “в своїй хаті своя правда”³¹. А коли до нашого пласту приде який відпоручник пласта заграничного, то яке він о нас матиме поняття та як представить нас перед своїми. Бачите отже Товариші, що пластовий дім необходимо потрібний.

В Верховній П[ластовій] К[оманді] завязався комітет будови I пл[астового] дому, що збиратиме фонди на будову цього дому. І в нас, як по всіх інших курінях, завязався на приказ В[ерховної] П[ластової] К[оманди] комітет, який збиратиме фонди на пл[астовий] дім в нашому куріні. Склад комітета є слідуєчий. Голова і реф[ерент] поштових значків та старих монет тов. Рабій, реф[ерент] металів Менцінський, реф[ерент] пластового заробітку Грабовський та писар Плахтій. Кожен пластун є обовязаний що місяця дати щось на будову пл[астового] дому. Можна давати: цвякі³², метали³³, не виключаючи і желіза (отже всякі можні річі з жел[іза], мосяжу³⁴, міді, олову, цинку, цини³⁵, алюмінію і т. д.). Поштові значки (з печатками і цілі) старі гроші, які ще тепер ту³⁶ в бігу (приміром австрійські добре законні, всякі монети (грійцарі, копійки, шістки і т.д.). Датки грошеві з пластового заробітку. Кожен пластун є обовязаний чимось собі заробляти, пр. лекціями, переписуванням чогось і т. д., се вже річ кожного пластуна; з такого отже заробітку, повинен кожен пластун дати якусь часть на будову дому (приміром 2 %, це є 1/50 часть цілого заробітку). Речі прошу складати на руки впорядщиків, а ці віддадуть їх відповідним референтам.

Просимо спішитися з збиранням річей та датків, щоб в якнайблищому часі одіслати вже щось до Львова. Прошу нам не зробити сорому нашому куріневи, що дав найменше та найпізнійше.

Товариші! Ставайте в ряди мулярів першого пластового дому!

Підписаний Комітетом першого пл[астового] дому.

Подаю до відома, що в цілі доходу на перший пл[астовий] дім заложив наш Комітет крамницю на книжки, щось в роді “Herda Stello”, де пластуни будуть могли книжки продати, виміняти, остаточно подарувати або дати в коміс³⁷. Крамниця буде одчинена завсігди в неділю після Богослуження в мене та в суботу від год. 5–6 у тов. Маркуся.

Прошу підперти цей терен доходу першого пл[астового] дому!

†Рабій Мірон³⁸, пл[астовий] Комітет.

Рішення К[урінної] Ком[анди] 10/V присяга та іменовання на учасників отбудеться в неділю 17/IX за містом. Прийдуть тільки ці пластуни, яким скажуть їхні впорядщики. Всякі блищі інформації щодо місьця та часу нададуть впорядщики. Подаю до відома, що В.К. 10/V звільнила з пласту тов. Мудрика з “Сокола” та тов. Монастирського з “Змія”³⁹ та дала відпустку тов. Козакови і тов. Піцюрі. Повідомляю, що в Бикові є оден рій, який належить до нашого куріня. Покищо є він лише частиною при 37 куріні і так він називається.

Скоб!

Мариняк М., курінний.

Рій I “Ястреб” 16/V.

Рій II “Змий” 14/V. 1925.

Рій III “Лис” 19/V.

Рій IV “Олень” 17/V.

Рій V “Сокіл” 19/V.

Приказ Ч.4.

Подається до відома, що з днем 30/V отворилася пластова фризієрня⁴⁰, яка буде отворена від години 3–5 пополудни що суботи у тов. Маркуся. Кожен пластун є обовязаний стричися та голитися виключно в пл[астовій] фризієрни.

К[урінна] Ком[анда] каратиме цих пласт[унів], які будуть стричися у інших фризієрів. Зазначається, що пл[астовий] фризієр стриже зовсім добре, а ціни нищі о 25 %, а саме: стриження машинкою 40 сот., підстриження 75 сот., а голення 40 сот.

Пластова книжниця⁴¹ отворена що неділі після богослуження у тов. Рабія, а що суботи від 5–6 у тов. Маркуся. Пластун, який має купити книжку в склепі⁴², чи де там, є обовязаний довідатися скорійше, чи в пл[астовій] книжниці нема такої книжки. Також продавати і міняти книжки є обовязані пласт[уни] в пластовій книжниці.

У кожного пластуна можна знайти в поневірці такі річи, як: старі шапки, блюзи, сподні, камізельки, старе біля, шкарпетки, панчохи та тим подібні старі шмати. Они на ніщо там пластунам не здадуться, для цього прощу їх зносити до тов. Менцінського, який є референтом збирання цих річий або на руки впорядщиків. Звертається увагу, що річи мусять бути добре вчисчені.

Комітет I-го пл[астового] дому.

Прикази Комітета є так само важні, як Курінної Ком[анди], для цього прощу якнайскорійше і якнайточнійше їх виконування. Звертаю увагу тов[аришів], щоби були обережними і не зраджувалися там, де цього зовсім не потрібно. Вправді нічого злого нема, але обережним треба бути, щоби не наразити на неприємні наслідки себе і других.

Скоб!

Мариняк М., курінний.

Рій I “Ястреб” 20/V.

Рій II “Змий” 31/V.

Рій III “Лис” 30/V.

Рій IV “Олень” 17/V.

Рій V “Сокіл” 17/V.

Приказ Ч.5. 14/VI.

Рішенням К[урінної] [Команди] з дня 14/VI змінюється назву “рій” на “гурток”. Тим самим змінюється назву “роєвик” на “провідник”, а “містороевик” на “містопровідник”. Прошу вже тих назв придержуватись. В[ерховна] [Пластова] [Команда] рішила, що кожен учасник є обов'язаний крім вкладок до каси курінної і гурткової, платити вкладку до каси В[ерховної] [Пластової] [Команди] в висоті 25 сот. За це дістає учасник безплатно “Молоде Життя”⁴³. Ці вкладки зложать учасники найдалше до 25/VI за два місяці, то є по 50 сот. Також вкладки залеглі і свіжі до каси курінної зложать товариші найдалше до 25/VI. Гуртки чи члени, які не зложать всіх вкладок до означеного часу, будуть карані.

Пластова виставка відложена до післяферії. Кожен член пласту є обов'язаний через ферії⁴⁴ щось зробити на цю виставку. Речі можуть бути найпримітивніші, але старанно викінчені.

К[урінний] Комітет перш[ого] пл[астового] дому ухвалив, що кожен референт буде мати свій тиждень збирання. Реф[ерент] в своїм тижні дає пластунам карточки з своїм назвиском, щоби пластун не забув, що в тім тижні мусить щось дати цьому реф. До тижня має пластун звернути картку реф[еренту] і дати щось на будову I пл[астового] дому. Котрий з тов[аришів] цього не зробить, буде караний.

Пл[астова] фризієрня є тепер одчинена два рази в тижні; в середу і в суботу, від год. 3–5 пополудни.

Ком[ітет] I. пл[астового] дому.

Скоб!

Мариняк М., курінний.

Приказ Ч.6. 20/V.925.

Рішенням К[урінної] Ком[анди] дня 14/VI наш курінь возьме уділ в стрічі з львівськими куріннями дня 28/VI (в неділю). Яко місце стрічі назначено околицю села Зарайско⁴⁵, віддалене від Самбора 18 км. В стрічі бере уділ цілий курінь, а звільнений буде тільки цей, який подасть важну причину. Передовсім всі учасники мусять бути на стрічі. Товариші мусять добре до стрічі приготувитися, а саме: кожен мусить мати бодай який небусть однострій (з виїмком капелюхів).

Наш курінь виступить на стрічі з якимись popisовими точками, до яких приготувлятиме товаришів тов. Маркусь. Командантом стрічі буде рівнож тов. Маркусь. Для цього всі його прикази що до приготування і самої стрічі є кожний пластун обов'язаний без застережень виконувати.

Блищі інформації що до приготувань подаватимуть тов[ариші] впорядщики. Час і місце збірки видасться також пізніше⁴⁶.

Скоб!

Мариняк М., курінний.

Рій I “Ястреб” 20/VI.

Рій II “Змій” 23/VI.

Рій III

Рій IV “Олень” 25/VI.

Рій V “Сокіл” 24/VI.

Приказ Ч.7. 12/IX 925.

По майже тримісячному застої мусимо з новим запалом і енергією звернутися до нової праці. Однак з деяких причин мусимо свою працю змінити, а радше ліпше зорганізуватися. Передовсім мусимо бути обережнішими, ніж до тепер. Нас, цих що поїхали до табору і на стрічу, поляки слідили і є в дечому добре інформовані. Вправді, як бачимо, нас не чіпають, але хто знає чи це не в тій цілі, щоби викривши вповні, наробити нам більше шкоди. Як я довідаюся, то і по вислідженню нас нічого страшного нам не грозить, але потербів би на цім наш курінь, який правдоподібно мусів би розпастися. Мусимо, отже, проводити працю більше підпольну, ніж до теперішнього часу, однак мусимо працювати, а не сидіти, бо обережна праця, це не бездільна.

Коли погода дописує, повинні гуртки робити сходини за містом, щось в роді малих прогульок, бо більшою кількістю не можемо іти на прогульку зі взглядів обережності. Колиби сходини цілими гуртками впадали в око, прошу робити сходини по пів-гуртка. Товариші повинні працювати більше теоретично, приготуватися до іспитів та читати пл[астові] книжки. Найдалше до п'ятнадцятого падолиста мусять всі прихильники здати перший іспит. Хто приготується бодай з кількох точок, хай голоситься до свого впорядчика, а цей зголосить мені. Також прошу товаришів учасників приготуватися до другого іспиту⁴⁷. Ще раз звиваю до праці та обережності. Стережіться з записниками. Повідомляю рівнож що пластова фризієрня, книжниця і всі референтури Ком[ітету] першого пл[астового] дому відновлюються вповні.

Пластова фризієрка буде відтворена що понеділка від години 3–4-ї. Є вже всякі улпшення в приборах фризієрських, для того заохочую товаришів і зобовязую морально до стриження і голення тільки в своїй фризієрні. Ціни ці самі, що були торік. Підстриження 70 сот. Стриження машинкою 40 сот. Голення 40 сот.

Скоб!

Мариняк М., курінний.

Рій I “Ястреб” 17/X.

Рій II “Змій” 14/X.

Рій III “Лис” 30/IX.

Рій IV “Олень” 18/X.

Рій V

Приказ Ч.8.

Рішенням Курінної Команди дня 26/IX перепроваджено в 37ому куріні реорганізацію. Поділено курінь як до тепер на 5 гуртків, але гуртки числять по 7 членів. Склад куріня є ось такий:

Гурток I “Яструб” (числить 8 членів). 1. Буцик (впорядщик). 2. Сілецький. 3. Череватий. 4. Федик. 5. Новосілький. 6. Романишин. 7. Лівчак. 8. Рогуцький.

II “Змій”. 1. Грабовський. 2. Сушків. 3. Сушків. 4. Яремко. 5. Яремко. 6. Кременко. 7. Маркусь.

III “Лис”. 1. Рабій. 2. Татомир. 3. Менцінський. 4. Плахтій. 5. Магурський. 6. Куць. 7. Судчак.

IV “Олень”. 1. Федевич. 2. Гогоц. 3. Войнаровський. 4. Русінкевич. 5. Свистович. 6. Савдик. 7. Зарицький.

V “Пугач”. 1. Пруц. 2. Томашівський. 3. Коморовський. 4. Децик. 5. Солук. 6. Козик. 7. Кіцула.

Прочі товариші, а іменно Кутюк, Білинський та Копкаль, позістануть під моїм проводом без жадного гуртка номінального. Інші пластуни 37ого куріня, яких нема в повищому реєстрі, частинно виступили, а частинно зістали усунені з ріжних причин. Сходини гуртків відбуватимуться, але не в цілості, тільки частинно. Се перепроводиться в цей спосіб, що двох провадитиме сходини в одному гуртку оден з трома, а другий з двома товаришами. Програму сходин укінчують оба провідники сходин, а затверджуватиме впорядщик. Звіти буде писати містопровідник гуртка після справоздань провідників сходин.

Гуртки належить так ділити, щоби в одній части були ці товариші, які ходять до одної кляси або яких взагалі спільне перебування, не звертає уваги окруження. Програмою ділання на сходинах може бути научний матеріал пластових іспитів та ріжні гутірки, а може і реферати. Крім цього, що товариші можуть навчитись на сходинах, можуть читати ріжні пластові книжки. Курінна Ком[анда] рішила, що до 10/X мусять бути зложені всі вкладки за два місяці по 10 сот. Значить кожен пластун складає по 20 сот. на руки свого містопровідника, евентуально впорядщика.

Товариші, що хочуть остричитися або підголитися, голосяться до свох впорядщиків, а они подають це фризієрови. Фризієрка буде відчинена не в понеділок, а суботу о годині пятій у тов. Магурського.

Скоб!

Мариняк М., курінний.

Рій I “Ястреб” 8/X.

Рій II “Змій” 11/X.

Рій III “Лис” 30/IX.

Рій IV “Олень” 18/X.

Рій V “Пугач” 11/X.

Приказ Ч.9.

Товариші!!!

Дня 1 падолиста, в яким ми урядили прогульку до Букови⁴⁸, де відсвяткували ми свято “Першого Падолиста”⁴⁹, повернули ми знова на дорогу повної діяльності. Наш курінь пробудився з просоння, в яке він був так не фортунно запав, щоби дальше як перед тим, але з більшою ще тревалостю взятися до праці. Ми пробудилися до “нового життя”.

Товариші!! Це який буде вислід нашого відродження залежить тільки від Вас самих, від доброї волі цілого куріня і кожного його члена. Взиваю отже всіх товаришів до

праці, до роздмухування цієї іскорки діяльності нашого куріння, в якнайбільший огонь і віри, що мої слова не прозвучать в Ваших ушах без наслідків!

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 8/XI вкладки мають бути зложені до 15/XI (продовжено термін до 20 сього місяця). Пригадую, що учасники, крім вкладки до курінної каси, платять вкладку до В[ерховної] П[ластової] К[оманди] (по 25 сот.).

Тов[ариші] учасники виготовлять собі карти впису (на піваркушах канцелярійного паперу) і зложать їх найдалше до п'ятниці на мої руки або безпосередньо, або через своїх впорядщиків.

На К[урінній] К[оманді] з дня 15/XI перепроваджено реорганізацію гуртка "Оленя" в такому складі: 1) Кутюк. 2) Білинський Осип. 3) Федевич. 4) Гогоц. 6) Свистович. 7) Савдик. Впорядщиком назначено товариша Кутюка. Товариші прихильники⁵⁰ Конколь і Солук дістали двомісячну відпустку. При цій нагоді пригадую, що відпустка звільняє тільки з такої діяльності, яка даному пластунови забирала би багато часу, не звільняє однак ні з пластуництва, ні з плачення вкладок чи поголового.

Пластова фриз'єрня буде від тепер одчинена щодня (крім понеділка) від години 4 ½ – 6. Стриження і голення у інших (непластових) фриз'єрів не будемо толірувати.

К[урінна] К[оманда] 15/XI рішила отворити курс історії України. Науку провадитиму я сам. На курс цей вписуються товариші добровільно, а це для того, щоби не змушати нікого до цього, що є його очевидним обов'язком.

Передовсім сподіюся побачити між вписаними всіх товаришів старших, які не тільки будуть охочо вчитися своєї рідної минувшини, але підпиратимуть курс відповідними рефератами. Наука історії буде відокремлена зовсім від діяльності пластової, а буде відбуватися в гуртках, які числитимуть по десять пластунів. Близші інформації подам при відчиненню курсу.

Прошу товаришів прихильників голоситися до першого іспиту, бо це сором служити по два роки в пласті прихильником. Учасники хай приготувляються до другого іспиту. Взиваю всіх товаришів до точного виконування приказів, бо то найважніша умовина в правильній діяльності куріння!

Скоб!

Мариняк Михайло, курінний.

Гурток I "Ястріб" 29/XI.

Гурток II "Змій" 22/XI.

Гурток III "Лис" 22/XI.

Гурток IV "Олень" 20/XI.

Гурток V "Пугач" 2/XII.

Приказ Ч.10. 3/XII.

Подаю до відомости, що на приказ В[ерховної] П[ластової] К[оманди] завязала К[урінна] К[оманда] 29/XI комітет пластової виставки. Голова ком[ітету] тов. Магурський (Бзік), члени Татомир (Татарин), тов. Вуйко і тов. Пруц. Завданням комітету є зібрати речі на виставку. Виставка буде 19/XII, але товариші мусять оддати речі до 12/XII, бо 13/XII мусимо і одвезти. Спис річей, які можна давати на виставку, товаришам знаний з попереднього року; впрочім він є здається у тов. Вуйка.

В попередньому приказі було сказано, щоби тов[ариші] прихильники голосилися до іспиту. На жаль ще ні оден не зголосився. Подаю до відомости, що 18/XII буде

іменования на учасників. Отже, хто до цієї пори не здасть першого іспиту, позістане ще довгий час прихильником. Пригадую товаришам містопровідникам, щоби як слід провадили свої книги (що в найблищій часі провірю). З книги звітів даного гуртка повинно пізнати минувшину і діяльність цього гуртка. З жалем констатую, що наше відродження доволі ще незначне, а це через інерцію самих пластунів.

Скоб!

Мариняк, курінний.

Гурток I “Ястріб” 9/ХІІ.

Гурток II “Змій” 6/ХІІ.

Гурток III “Лис”.

Гурток IV “Олень” 4/ХІІ.

Гурток V “Пугач” 21/ХІІ 1926.

Приказ Ч.11. 19/ХІІ.

Товариші!!

На довший час я майже зовсім усунувся від впливу на вашу діяльність, займаючися при ролі тільки майже урядній, як що це можна так назвати. Через цей час я обсервував як попровадити цю діяльність самостійно. Вислід обсервації ось такий: я переконався, що в нас нема нічо (самостійности) самодільности. Я переконався, що в нас треба всьо приказати згори, та ще й приказ вимусити відповідною екекуцією. Цей обав сумний для пласту, бо це незгідне не тільки з ідеєю пласту, але і з ідеєю взагалі поступовішого виховання, а навіть з життям.

Пласт це не якась організація військова, в якій вимагається тільки служилости. Це зовсім не організація, а товариство, якого цілею є приготовити до життя своїх членів і цілої суспільности, а рівнож до відродження цього життя в обсягові моральному. Отже минувби ся пласт зі своєю ідеєю, коли би не старався розвинути самодільности пластунів. Життя вимагає цієї самодільности на кожному кроці, а одиниця яка в суспільности не викаже жадної самодільности, а завсігди виповняє тільки накази, нагадує дуже рекрута або невольника-раба. Навіть виповнювання обовязків повинно бути самодільним. Бо що ж то за виповнення обовязку, як до цього треба вічно спонукувати даного члена. Це також рабське виконування приказів. Всякі зверхности не є на те, щоби егзеквувати (вимовл[яти]) невиконування обовязків, а на це, щоби пригадати і пояснити деякі з них.

Я отже звиваю товаришів, щоби піднесли, що так скажу, мораль нашого куріня через виповнення по можності найскорійше і найточнійше всіх обовязків, бо без цього не може бути мови о якійсь діяльності і взагалі о якійсь поступі куріня.

Скоб!

Мариняк, курінний.

Гурток I “Ястріб” 21/ІІІ.

Гурток II “Змій” 21/ІІІ 1926.

Гурток III “Лис”.

Гурток IV “Олень”.

Гурток V “Пугач” 21/ІІІ 1926.

Приказ Ч.1.

19/V 1926 [має бути прочитаний до 23/V]*⁵¹

Подаю до відома тов. пластунам (тим, котрі були того дня неprisутні), що дня 8/V відбулася “Курінна Рада” на радлікових толоках⁵². Участь в К[урінній] Раді брав цілий курінь (неprisутности провірять провідники гуртків та подадуть до відома кур[інному] судді тов. Менцінському).

Програма “Курінної Ради” була слідуєча:

- 1) Гимн.
- 2) Іменування на учасників.
- 3) Звіти поодиноких діловодчиків; дискусія.
- 4) Уділення абсолюторії уступаючій К[урінній] Команді.
- 5) Вибір нової К[урінної] Команди.
- 6) Закінчення “К[урінної] Ради” пл[астова] молитвою⁵³.

Нову К[урінну] Команду вибрано в слідуєчій складі:

Курінний: Грабовський Станислав.

К[урінний] суддя: Менцінський Аристарх.

К[урінний] писар: Плахтій Михайло.

К[урінний] скарбник: Балицький Осип.

Впорядчиком I гуртка є тов. Буцик Володимир (дальше).

Впорядчиком II гуртка є тов. Грабовський Станислав (дальше).

Впорядчиком III гуртка є тов. Рабій Мирон (дальше).

Впорядчиком IV гуртка призначено тов. Менцінського Аристарха.

Усіх гуртків є 4: 1) “Ястріб”. 2) “Змій”. 3) “Лис”. 4) “Пугач”.

Рішенням К[урінної] Команди з дня 9/V розв'язано гурток “Олень”. Частина перенесено до інших гуртків, решта натомість взяла відпустки або зістала виключена.

Референт музейництва й пластового архіву зістає дальше тов. Рабій Мирон.

Докладчиком преси зістає дальше тов. Плахтій Михайло.

Док[ладчиком] постачання зістає дальше тов. Сілецький Антін.

К[урінним] бібліотекарем зістає дальше тов. Пруц Володимир.

Бібліотека буде отворена щонеділі від год. 12–12³⁰ (півгодини).

Склад Комітету буд[івництва] I пластового дому зістає незмінений. Пригадую тов. пл[астунам], а особливо впорядчикам, щоб в гуртку своїм вибрали одного члена, котрий займав би ся стало збиранням ріжних предметів, грошей тощо та віддавав се стало що тижня дотичному референтові. Також кожен пластун є обов'язаний під загрозою кари стричися у тов. Магурського. Зазначаю, що стриження є бездоганне, а ціни о 25 % знижені. Дохід призначено на буд. I пл[астового] дому.

Рішенням К[урінної] Команди з дня 9/V виключено з пластового складу: Томашівського з гуртка “Пугач”, Гогоца з гуртка “Олень”. З днем 16/V прийнято нового прихильника Продивуса Гриця до гурт[ка] “Яструба”.

Місячну вкладку за май, а також за попередні місяці належить зложити до 23/V. Вкладку до Верховної Пл[астової] Команди (за М[олоде] [Життя]) в висоті 35 сот. належить зложити до дня 28/V.

Всякі речі (книжки, мапи тощо) котрі є власністю куріня (не гуртка) належить зложити у мене (Грабовського) до дня 23/V. Кожен гурток подасть також до сего дня реєстр свого майна.

Подаю до відома тов[аришам] пластунам, що в часі укр[аїнських] Зелених свят відбудеться в селі Нагуєвичах стріча⁵⁴, в котрій ми також візьмемо участь. Взиваю

тов[аришів], щоб заздалегідь приготувлялися до неї (особл[иво] пл[астовий] однострій). Блищі інформації подається пізніше. На стрічі сій виступимо з пописовими точками, тому що суботи відбувати муситься вправи на радлівських толоках. Найблищі вправи відбудуться в суботу о год. 4³⁰ (22/V).

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

I. “Ястріб” 19/V.

II. “Змій” 23/V.

III. “Лис” 13/V.

IV. “Пугач” 25/V.

Приказ Ч.2.

27/V 1926 [має бути прочитаний до 30/V]

Подаю до відома тов[аришів] те, що дня 30/VI курінь наш спільно [з] 47 К[уренем] відсвяткує 15-ліття існування українського Пласту та 10-ліття смерти Івана Франка. Свято відбудеться в Сілецькім лісі⁵⁵. Збірка цілого куріня о год. 5 рано коло радлівського ліса. Час тривання: від 5 рано – 8 вечер. Кожен тов[ариш] заосмотриться відповідно в харч. Рівнож постарается К[урінна] Команда увільнити тов[аришів] від егзорти⁵⁶. Рішенням К[урінної] Команди з дня 25/V виступили з нашого куріня Монастирський Роман (“Ястріб”), Федик Стефан (“Ястріб”).

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

I. “Ястріб”.

II. “Змій” 29/V.

III. “Лис” 28/V.

IV. “Пугач” 28/V.

Приказ Ч.3.

9/VI 1926 [має бути прочитаний до 20/VI].

Рішенням К[урінної] [Команди] з дня 30/V прийнято до нашого куріня: Гаврилишина й Стецика. Децик Стефан зголосив виступлення. Рішенням К[урінної] [Команди] з дня 6/VI прийнято: Кузьму Миколу (“Ястріб”), Білинського Осипа (“Ястріб”) та Петрину Івана.

Гроші за М[олоде] [Життя] і місячні вкладки за червень, а також за попередні місяці належить зложити до дня 11/VI влучно.

Рішенням К[урінної] [Команди] з дня 6/VI назначено краски для гуртків: “Ястріб” – жовта, “Змій” – червона, “Лис” – синя, “Пугач” – помаранчева.

Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що в гуртку “Яструбі” засновано курс шахів під проводом тов. Романишина. На курс сей може записатись кожен пл[астун] за зложенням 10 сот. вписового. При кінці року шкільного відбудуться змаги шахістів.

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

- I. “Ястріб”.
- II. “Змій” 24/VI.
- III. “Лис” 24/VI.
- IV. “Пугач” 24/VI.

Приказ Ч.4.

22/IX 1926 [має бути прочитаний до 3/X].

1) Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що з днем 17/IX відновлено повну пл[астову] діяльність в куріні на рік 1926/27. На сходинах К[урінної] К[оманди] дня 18/IX помічено плян, після якого вестимеся працю в куріні. По гуртках вестимеся крім інших, правильна підготовка до II або I пл[астового] іспиту⁵⁷. Іспити відбудуться в падолисті. Докладнійше про начерк праці повідомлять пластунів впорядчики.

2) Кожен гурток є обов'язаний якнайскорше вирівнати всякі св[о] довги з попереднього року.

3) Кожен гурток є обов'язаний вибрати собі члена, котрий займавбися збіркою старих річей, грошей і т. п. та віддавав се дотичному референтові.

4) Тов. Магурський зголосив виступлення. Фризієрню передано тов. Сушкові Олександрові, котра, одначе, з браку відповідних приладів, є наразі нечинна.

5) На місце тов. Менцінського вибрав Комітет буд[ови] I пл[астового] дому дня 19/IX референтом старих річей тов. Сушка Ярослава.

Місячна вкладка за вересень і слідуючі місяці виносить 20 сот.

Тов[ариші], котрі визичали пл[астові] книжки на час ферій, є обов'язані здати назад до 30/IX.

Взивається тов[аришів] пл[астунів], щоб були більше обережними, щоб після самі або інші не понесли через те шкоди (докладнійше о тім впорядчики).

Повідомляю тов[аришам] [пластунам], що К[урінна] К[оманда] довідалася про декотрих членів багато злого. Супроти таких членів поступимо безоглядно. Щоб з нас осталася тільки горстка, то все таки та горстка, що “не гне карку”⁵⁸ перед злобою дня, працюватиме дальше й вона тільки роздмухає полумінь правдивого пл[астового] життя в нашому куріні.

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

- I. “Ястріб” 11/X.
- II. “Змій” 3/X.
- III. “Лис” 29/X.
- IV. “Пугач” 10/X.

Приказ Ч.5.

4/X 1926 [має бути прочитаний до 10/X].

Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 29/IX виключено з нашого Уладу тов. Урбана (“Ястріб”) за курення тютюну. Тов. Коморовський, Судчак, Плєскач зголосили виступлення. Тов. Маркусь Стефан, Децик Михайлдо, Рогуцький перенеслися в інші місцевости. Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 29/IX прийнято до нашого куріня Плахтія Василя й Ребізанта, а з дня 3/X прийнято: Сліпецького Мирона, Припіна Володимира, Рєвта Миколу (трьох останних призначено до “Пугача”). Старших членів з гуртка “Пугача” перенесено до

інших гуртків. В склад гуртка “Пугача” увійдуть новоприняті члени, як початкуючі прихильники. Курінь наш числить тепер 37 членів (22 учасників, 15 прихильників). Тов. Мариняк уступив з діловодства звязкового⁵⁹, позаяк не може стало перебувати в Самборі. Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 29/IX засновано курс історії і географії укр[анської] (блищі пояснення пізнійше). Рішено зробити велику прогульку куріня на 1го падолиста. Час тривання і місце подасться пізнійше. Обовязуючою точкою на сей тиждень є 1 точ[ка] пл[астового] зак[ону] (пластун є словний). Всякі довги гуртків, поодиноких членів мусять бути вирівняні до 10/X. Кожен гурток є обовязаний в слідуючих 2 тижнях робити бодай одні сходи на цвинтарі, в цілі оправлення гробів У[країнських] С[ічових] С[трільців]. Пригадую тов[аришам], щоб писали дневники добрих діл (котрі потрібні до II пл[астового] іспиту⁶⁰).

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

I. “Ястріб” 12/X

II. “Змій” 8/X

III. “Лис” 29/X

IV. “Пугач”

V. “Олень” 10/X

25/X. 1926.

Приказ Ч.6 [має бути прочитаний до 1/XI].

Подаю до відома тов[аришів] пл[астунів], що рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 17/X прийнято до нашого куріня: Лучковського Івана, Баранецького Дмитра, Пелешока Петра, Ощипка Івана, Нечипора Петра, Матолича Михайла (давнійший член), Кульчицького Остапа, Кульчицького Михайла, Кульчицького, Сабата Віктора, Козака Ярослава. З перших девятьох членів створено новий гурток “Вовк” (шестий з ряду). Двох останніх призначено до гурт[ка] “Пугача”. Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 24/X прийнято Богданського Петра (до “Пугача”). Впорядчиком гурт[ка] “Вовка” назначено тов. Менцінського. Назначено краску для “Оленя” (білу) і для “Вовка” (рожеву). Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 9/X засновано інструкторський гурток впорядчиків “Медвідь”. Тов. Свистович одержав першу нагану⁶¹ за курення тютюну. Обовязуючою точкою на сей тиждень є 2 точ[ка] пл[астового] зак[ону] (пл[астун] є совісний). В днях 30/X–2/XI відсвяткує наш курінь “Першого Падолиста”. Час і місце подадуть впорядчики. Пригадую, що неприсутність на святі може виправдати тільки хвороба або конечний виїзд. Тов Савдик одержав відпустку до півроча. Провідництво курсу історії і географії України обняв тов. Буцик. Перший виклад відбудеться по святі “Пер[шого] Пад[олиста]” (час і місце подасть сам провідник курсу).

Кожен пластун є обовязаний купувати в укр[анських] skleпах, а також заохочувати своїх тов[аришів] непластунів до сего, так щоб ні один сотик не попадав в чужі руки (Основи народнього добробуту). Непридержуючихся до сего приказу, стріне відповідна кара від К[урінної] К[оманди] і самих товаришів (бойкот).

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

I. “Ястріб” 31/X

- II. “Змій” 30/X
- III. “Лис” 29/X
- IV. “Пугач” 8/XI
- V. “Олень”
- VI. Вовк
- VII. Лев 30/X

Приказ Ч.7.

10/XI 26 [має бути прочитаний до 14/XI]

Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 28/X прийнято до нашого куріня: Безушка Ярослава (Вовк), Білинського Микола (Ястріб), Сілецького Осипа, Галущинського Теодозія, Бачинського Іллю, Сушка Льва, Пріка Олександра, з котрих створено новий гурток “Лев” (семий з ряду). Краска сего гуртка бронзова. Впорядчиком назначено тов. Сілецького Антіна. В склад сего гуртка увійшов ще тов. Козак Ярослав (з “Пугача”). Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 9/XI прийнято Сабата Йосифа (до Пугача). Дня 1/XI відсвяткував наш курінь свято “Першого Падолиста”. Тов. Плахтій уступив з діловодства впорядчика в гуртку “Олені” з браку часу. На його місце назначено тов. Сушка Ярослава. Виступили: тов. Кутюк (на посаду), Кравс (виїхав). Курінь наш числить тепер 55 членів.

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 9/XI стає наш курінь до змагань о першенство за 16 пл[астовий] рік. Обовязуючою точкою пл[астового] закону на слідуючі два тижні є III точ[ка] пл[астового] закону (пластун є точний).

Слідуючі сх[одини] курсу істор[ії] і геогр[афії] Укр[аїни] відбудуться дня 14/XI (неділя) о год. 2 у тов. Сілецького Осипа.

Референтуру преси обіймаю наразі я.

Світлини з К[урінної] Р[ади] дня 1/XI можна набути у тов. Галущинського по 20 сот. штука.

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

- I. Ястріб 10/XI.
- II. Змій 10/XI.
- III. Лис 10/XI.
- IV. Пугач 17/XI.
- V. Олень 14/XI Сушко Я.
- VI. Вовк 13/XI.
- VII. Лев 21/XI.

Приказ Ч.8.

21/XI 26 [має бути прочитаний до 28/XI]

Подаю до відома відома тов[аришам] пл[астунам], що рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 15/XI прийнято до нашого куріня Коморовського Євгена (до “Лиса”). За давніше курення тютюну одержав першу нагану. Тов. Білинському Миколі (Ястріб) призначено 6 хрестиків за інтензивну збірку на буд[ову] I пл[астового] дому.

Рішенням К[урінної] К[оманди] проголошується конкурс між гуртками на найбільшу збірку експонатів до Ком[ісії] буд[ови] I пл[астового] дому. Гурток, котрий викажеться

з найбільшою (що до якості і кількості) збіркою, одержить нагороду в хрестиках. Вислід оголоситься по найближчій висилці.

Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що з днем 10/XI отворено на стало пл[астову] фризієрню, котру вестиме тов. Сушків Ол. Докуплено нові прилади як машинку, ножиці то що. Фризієрня буде стало отверта в середу від год. 2–4 і четвер від 4–5 у Сушка Ол. Ціни: стриження машинкою 35 сот., підстриження 65 сот., голення 40 сот., підстр[иження] і голення 1 з. Крім вище згаданих днів можна ще в інші дні стричися, за попереднім зголошенням ся у тов. Сушка. Кожен пластун є обовязаний стричися в своїй фризієрні, в противному разі стріне його відповідна кара. При кінці року провириться, котрий гурток дав найбільше голов до “обскубання” фризієрови.

Щоб збільшити нашу курінну бібліотеку, рішила К[урінна] К[оманда] урядити збірку книжок, часописів, журналів то що. Збірку переведуть впорядчики, а також сам бібліотекар тов. Пруц. Зібрані книжки перегляне комісія та відповідні книжки впишеться в катальог як власність курія. Тов. котрі доложать більше старання в се діло, відповідно нагородиться.

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

I. Ястріб 29/XI.

II. Змій 21/XI.

III. Лис 17/XI.

IV. Пугач 21/XI.

V. Олень 17/XII.

VI. Вовк 27/XI.

VII. Лев 21/XI.

Приказ Ч.9.

15/XII 26 [має бути прочитаний до 21/XII].

Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 22/XI прийнято до нашого курія Голика Ярослава (“Олень”), а з дня 29/XI Розлуцького Івана (“Пугач”), Полянського Дмитра (“Лев”), Слонського Мирослава (“Лев”). Зголосили виступлення: дня 22/XI – Кульчицький Олег, Кульчицький Михайло, Кульчицький Іван, Баранецький. 29/XI – Петрина Іван, 13/XII – Сабат Йосиф. Відпустки одержали: Сушків Лев (“Ле”), Стецик (“Олень”).

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 22/XI засновано в куріні переплетню. Провід обняв тов. Балицький. Кожен тов[ариш], котрій вміє оправляти, повинен в найкоротшому часі зголоситися у тов. Балицького. Зголоситися можуть також тов[ариші], котрі хотять навчитися оправляти книжки. Рішено завести курінний записник п. з. “Пчели”, в яким записуватимуть члени курія свої гадки, спостереження, пректи, золоті гадки, свої власні оповідання, поезії то що. Впорядчики братимуть сю книгу на сх[одини] гурт[ків] та відчитуватимуть єї після бажань членів. Книгу сю може кожен взяти до хати, а вписавши до неї, віддати єї своєму впорядчикові.

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 8/XII засновано в куріні літ-наукову секцію. Провід обнимає тимчасовий Комітет, в склад котрого входять тов. Гр[абовський], Буцик,

Сілецький. Про завдання і ціль сего кружка довідаються товариші на найблищих “загальних зборах”. Впис до сего кружка довільний.

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 22/ХІ проголошується в куріні анкету на тему: 1) Чого навчився я в Пласті? 2) Як уявляю собі пл[астову] діяльність? Кожен пластун-учасник є обов'язаний відповісти на сі оба питання. Новоприйняті прихильники можуть відповісти тільки на перше питання. Картки мусять бути підписані (не псевдонімом). Відповіді належить віддати в порядку до 2/І 27. Про найліпшу відповідь повідомиться тов[аришів] в приказі. Другий іспит відбудеться в днях 1–3 лютого. Пригадую, що кожен учасник є обов'язаний приготувитись до него.

Пригадується тов[аришам] пл[астунам], щоб самі складали часть свого заробітку на буд[ову] І пл[астового] Д[ому], а не щоб їх треба просити зглядно примушувати до сего.

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 13/ХІІ вибрано тов. Балицького референтом преси. Тов. Плахтій уступив з діловодства писаря в Комітеті. На його місце вибрано тов. Сушка Ол.

Рішено, що хто буде виказаний з 4 предметів, дістане примусову відпустку аж до поправи. Обов'язуючою точкою пл[астового] зак[ону] від 15/ХІІ–1/І є ІV точ[ка] пл[астового] зак[ону] (Пластун є ощадний).

Надходить пора Різдвяних ферій. Кожен з вас матиме більше часу, та як пластуни мусять використати цей час не тільки для себе, але також для нашої організації, котра може розвинути не тільки при співпраці всіх її членів. На перше місце висувається потреба матеріальних засобів. Тому кожен пластун постарается заощадити певну грошеву суму (коляда, заробіток), щоб опісля міг заплатити за поголовне (50 сот.), пописи, вкладки ін. Рівнож обов'язаний є перевести якнайінтензивнішу збірку всяких старих річей, монет, пуделок то що до Ком[ісії] буд[ови] І пл[астового] Д[ому] (кооперативи, сусіди, стрихи, пивниці). Рівнож подбати повинен про збірку книжок до пл[астової] бібл[іотеки] (вже є понад 100 томів). Крім сего повинен приготувлятися до пл[астових] іспитів, поглиблювати своє знання пл[астовою] лектурою. Щоб мати добрий перегляд своєї праці, повинен писати пл[астовий] дневник (І ісп[ит]). Повинен виготовити бодай оден реф[ерат] на гурт[кові] сх[одини], або до літ[ературно]-наук[ової] секції. Оскільки перебуває на селі, повинен подати опис околиці, чи надаєся до пл[астових] прогульок зимою, літом то що. Коли має нагоду, може робити відливи слідів диких звірят (до мене по вказівки). Повинен також блище придивлятися життю окруження, в якому жие. Від імени К[урінної] К[оманди] желаю тов[аришам] веселих Різдвяних свят.

Скоб!

Ст. Гр[абовський], курінний.

I. Ястріб 21/ХІІ

II. Змій 20/ХІІ

III. Лис 17/ХІІ

IV. Пугач 20/ХІІ

V. Олень 17/ХІІ

VI. Вовк 21/ХІІ

VII. Лев 19/ХІІ

7/IV 27 [має бути прочитаний до 13/IV]

Приказ Ч.10

Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 19/I прийнято до нашого курія Чорнія Д. 24/I – Духнича. 31/I – Сигта. 11/II – Тарнавського, Вовка. 28/II – Біляка. 4/III – Цігапся, Шкільника, Сапеляка, Безушка, Ковальського. 7/III – Іванчука. 23/III – Децика. 28/III – Силпа. 6/IV – Лошку.

Зголосили виступлення: дня 14/III – Слонський, 28/III – Кравс. Виїхали до Перемишля в днях 1/II–14/III Балицький, Кузьма, Гаврилишин. Викинено: дня 28/III – Свистовича, Лучковського за курення тютюну та невиправдані абсенції. Ковальський одержав відпустку 14/III.

2) Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 20/XII признано гур[кам]: Яструбови, Змієви, Лисови, Львови по 20 хрестиків за найбільшу збірку експонатів на буд[ову] I пл[астового] Дом[у] у Львові.

3) Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 24/I назначено тов. Куця впо[рядником] гурт[а] “Пугач” на місце тов. Балицького. Дня 11/II вибрала К[урінна] К[оманда] тов. Сілецького Ант. курінним скарбником на місце тов. Балицького. Провід в гуртку переплетників передала К[урінна] К[оманда] тов. Кривенкові. Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 6/IV назначено тов. Сілецького Ант. тимчасовим курінним бібліотекарем на місце тов. Пруца в цілі упорядкування кур[інної] бібліотеки.

4) Дня 17/III іменувала В[ерховна] П[ластова] К[оманда] тов. Буцика Володимира звязковим 37 Пл[астового] К[уреня].

5) Дня 12/II відбувся в куріні II пл[астовий] ісп[ит] Під проводом тов. Маркуся. В дни тім іменовано на розвідчиків 10 членів. В днях 15/III–26/III доповнено й зістало іменованих на розвід[чиків] 7. В днях 1/III–26/III відбувся I ісп[ит]. Здало й зістало іменованих на учасників 6. Стан курія 7/IV: 37 прихильників, 10 учасників, 17 розвідчиків. Кожен розвідчик є обовязаний здати який ісп[ит] вписати. Приготовлятися до них може в відповідних курсах (які заведені в куріні) або постаратись о посвідки відбутих іспитів, курсів і т. п. Оскільки має хто вже які посвідки відбутих курсів, хай віддасть їх К[урінній] К[оманді] до потвердження. До інших ісп[итів] вмілости позначиться в порозумінню з В[ерховною] П[ластовою] К[омандою] відповідних екзамінаторів. Докладнійше о тім довідаються тов[] на інформ[ації] ех.

6) Вкладки до кур[інної] каси в висоті 20 сот. за місяць є обовязаний кожен заплатити до 10 кожного місяця. Члени, за котрих заплачено пренумерату “М[олодого] Ж[иття]” і поголовне, є обовязані звернути сі гроші в найкоротшому часі. Невиконання сего приказу потягне за собою небажані наслідки для сих довжників.

7) Дня 20/II бере тов. Буцик участь в зїзді опікунів і звязкових 3-го Верховинського Округа, як делїгат від 37 к[уреня].

8) Кожен новозаприсяжений учасник є обовязаний пренумерувати “М[олоде] Ж[иття]”, та точно складати сю пренум[ерату].

9) Кожен містопровідник є обовязаний зложити звіткок власного гуртка, на руки кур[] писаря тов. Плахтія М. до кінця сего місяця.

10) Подаю до відома тов[аришам], що кожне письмо до К[урінної] К[оманди] зглядно до В[ерховної] П[ластової] К[оманди] мусить бути оплачене пл[астовим] значком.

11) Дня 26/III відбулася К[урінна] Р[ада] на радлів[ських] толоках (Впорядчки повідомл[ять] о програмі). Неприсутні на К[урінній] Р[аді] мають зложити писемне оправдання на руки тов. Менцінського – кур[інного] судді до 30/IV.

12) Дня 28/III перевела К[урінна] Р[ада] реорганізацію куріня. Членів розміщено по гурткам після пл[астових] іспитів (з малими винятками).

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 28/III назначено впорядчиком в гурт[ок] “Олень” тов. Матолича, на місце тов. Сушка Ярослава. Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 6/IV засновано в куріні секцію легко-атлетики. Провід обняли тов. Грабовський і Рабій. Кожен пластун, котрий почуває в собі трохи енергії і сили, повинен приходити на вправи. Вправи сеї секції відбуватимуться на грищі⁶² “Корони” або “Сокола”. Приладдя визичить тов[ариство] “Луг”⁶³. При кінці року відбудуться легко-атлетичні змагання куріня.

13) Гурток “Лис” рішив займатися переплетництвом. До переплетні сеї може зголоситися також член іншого гуртка. Гурток “Пугач” займатиметься витинанням (різьбярством). Кожен, хто має яке приладдя (верстат, пилку, дошки) повинен передати се гурткові за відповідним умовленням. Гурток “Лев” займатиметься філателістикою, се є збиранням вартісних поштових значків (до пл[астового] альбому, на продаж).

14) Гурток “Лис” уладжує прогульку до Спаса⁶⁴ перед великодними феріями (в пл[астових] одностроях). Хто хотів би взяти участь в сій прогульці, хай зголоситься у тов. Рабія.

15) Кожен старий пластун (член) повинен приходити на сх[одини] літ[ературно]-наук[ової] секції. Рівнож повинен написати до зап[исника] курінного “Пчелів” (гадки, опов[ідання], поезії і і.).

16) В якнайкоротшому часі обовязаний є кожен член куріня поховати всякі пл[астові] папери, книжки, річи і і.).

17) Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що тов. Балицький заснував в Перемишлі пл[астовий] курінь (тайний)⁶⁵.

18) Конкурс між гуртками на найбільшу збірку експонатів на буд[ову] І пл[астового] Д[ому] продовжується. Вислід оголосися при кінці шк[ільного] року.

Кожен пластун повинен причинитися по змозі до збільшення кур[інної] бібліотеки через подарування зглядно вирічення вартіснійших книжок.

19) До 15/V є обовязаний кожен зложити т. зв. надзвичайну вкладку до кур[інної] каси в висоті 50 сот. на руки тов. Сілецького – кур[інного] скарбника. Місто грошей можна зложити 10 кг заліза на руки тов. Буцика. Прохання о евентуальне звільнення від сеї вкладки слати писемно на руки тов. звязкового Буцика.

20) рішенням Ком[ітету] буд[івництва] І пл[астового] Д[ому] устанавлено новий фризієрний цінник: підстриження 50 сот., стриження 30 сот., голення 30 сот. Наколиб найшовся в куріні член, котрий без важної причини оминавби пл. фризієрню, хай буде приготований на строгий осуд зі сторони К[урінної] К[оманди].

21) До І обласного таб[ору] на Соколі⁶⁶ зголосились з нашого куріня 15 пластунів. Оскільки хто бажавби поїхати ще до табору, хай зголоситься у свого впорядчика.

22) Дня 4/4 працює у проф. Скорика⁶⁷ 15 членів куріня, переносючи цегли (3000). Час праці 2 год. Зароблено 5 зол.

23) Подаю до відома тов[аришам] пл[астунам], що О[кружна] П[ластова] К[оманда] в Дрогобичі на зїзді звязкових і опікунів 3-го Верховинського Округа, рішила уладити під проводом 2 Куріня ст[арших] пл[астунів] ім. І.Богуна в Стрії Третю окружну Стрічу. На місце вибрано село Довголуку в околиці Стрия. Стріча відбудеться на Зелені Свята 12 і 13 червня⁶⁸. На стрічі відбудуться спортові⁶⁹ змагання курінів та проголошення першеньства одного жіночого та мужеського курінів 3 Верх[овинського] Окр[уга]. В стрічі сій візьме участь також наш курінь. Тому кожен пластун є обо-

в'язаний відповідно до неї приготуватись (пл[астовий] однострій), щоб наш курінь відповідно “показався”.

24) Надходить пора святочних ферій, а з ними більше вільного часу. Час сей повинні пластуни використати як найліпше. Приготуватись до ісп[иту] пл[астового] і табору, придбати певні фонди на пл[астовий] однострій або придбати певні часті пл[астового] однострою, є темою праці пластунів на сі ферії. Не прогайнуйте сего часу й нагоди!!!

Від імени К[урінної] К[оманди] желяю тов[аришам] веселих свят!

Скоб!

Ст. Гр. курінний.

I. Ястріб 13/IV 1927.

II. Змій 10/IV.

III. Лис 11/IV.

IV. Пугач 13/IV 1927.

V. Олень 7/V 1927.

VI. Вовк 7/V 1927.

VII. Лев 9/IV 1927.

Приказ Ч.11.

Подаю Товаришам до відома, що на сходинах Кур[інної] Команди з провідниками і містопровідниками гуртків дня 27 падолиста назначено Курінним на місце тов. Грабовського тов. Сілецького Антона з причини недуги першого. І від нинішнього дня всі пластуни нашого Куріня повинні повинуватися його приказам.

Скоб!

Зв'язковий Буцик Вол.

Приказ Ч.12

Мусить бути відчитаний до 12/ХІІ 1927

Позаяк я зістав вибраний Курінним вважаю відповідним помістити кілька вступних слів в приказі до товаришів.

Товариші! Теперішні обставини Куріня нашого дуже тяжкі! Зі всіх сторін переслідування, незрозуміння нашо високоідейно організації, а в нутрі Куріня остальість, нехотя до праці, а з причини цього невдоволення майже всіх товаришів. Коротко сказавши, зле дієся з нашим і в нашім Куріні. Щоби це направити треба усильної праці і то не одиниці, не Кур. Команди, але всіх товаришів. Для того заохочую товаришів зі становища Курінного до праці м іж Юнаки! У нас повинно все іти скоро, сильно, красно, обережно і бистро. До праці і ще раз до праці.

Товариші, з молодечим палким поривом, маючи на увазі ідею гарну, світлу – добро нашого народа в совершенній українській Державі. На цім кінчу заклик до товаришів. Позаяк необходимою річею в кожному товаристві є формальність, а Пласті і карність, буду на це в першій мірі звертати увагу. Карність в куріні мусить бути безоглядна і невиконання найменших приписів або приказів буде строго каране після пл[астової] кар[и]. Одначе тим, товариші не зражуйтеся, тільки памятайте на загальну дозу “Хто хоче колись розказувати і проводити мусить уміти слухати”. І заберіться щиро до праці. Минє цвіт і краса України. По тих словах починаю голосити цей приказ:

1) Пригадуєся товаришам, що у тов. Сушка Ол. є фризієрня і що всі пластуни мають обовязок у него стричися. Ціни стриження слідуєчі: підстриження 60 сот., голення 30 сот., стриження на коротко 40 сот. Дні в котрих фризієрня буде отворена подаєтся в слідуєчій приказі. Кожний стрижуєчийся має обовязок вписатися до фр[изієрської] книги з указанням кільки заплатив або зістав винен.

2) У куріні творитья переплетницький гурток, котрим буде проводити тов. Кривенко. Товариші котрі би хотіли брати участь в праці гуртка зголосятья у своїх впорядчиків. А це принесе товаришам подвійну користь, бо вправлятья в переплітання книжок і гроші зароблені там призначатья на табор для товаришів беручих участь в праці цего гуртка.

3) З днем нинішнім оголошую конкурс на взірцеві сходини. Кожний гурток буде міг провадити взірцеві сходини перед Кур[інною] Командою або і Курінем, а за найлучше ведення буде назначена нагорода в хрестиках і першеньство в куріні.

4) Впорядчики в найкоротшому часі подадуть мені спис всіх виказаних в школі з чотирьох або більше предметів і ті будуть мусіли взяти примусово відставку.

5) Містопровідники всіх гуртків в найкоротшому часі доручать тов. Коморовському докладний спис майна їх гуртків.

6) Пригадую товаришам щоби поплатили свої залеглости в курінній касі і за “Молоде Життя” у тов. Сушка Ярослава, котрий є докладчиком преси.

7) Товариші з кількамісячними залеглостями будуть мусіли явитися на “кожнім звіті” заповідженім через впорядчиків для оправдання. Неприсутність може потягнути за собою неприємні консеквенції, а навіть виключення.

На цім приказ кінчу. Ближші пояснення у впорядчиків.

Скоб!

АСілецький – курінний.

До приказу Ч.12 додаю ще спис теперішньої Курінної Команди, вибраної на Курінній раді зі дня:

За Курінного Станислав Грабовський, а тепер А.Сілецький.

За писаря: Кривенко.

За скарбника: Свищ.

За судію: Ярослав Безушко.

Впорядчиком Іого гуртка “Змій” є Е.Коморовський.

Впорядчиком ІІого гуртка “Лис” є Білінський Осип.

Впорядчиком ІІІого гуртка “Олень” є Матолич.

Впорядчиком ІVого гуртка “Лев” є А.Менцінський.

Докладчиком преси є Ярослав Сушків.

Докладчиком постачання: курінний скарбник.

Докладчиком старих річей і металів А.Менцінський.

Скоб!

АСілецький – курінний.

Змій 30/XI 1927.

Лис.

Олень.

Лев 10/XII.

Приказ відчитано на Кур. Раді 4/XII 1927.

А.Сілецький, кур.

Приказ Ч.13.

Дня 6 грудня 1927 (Приказ має бути відчитаний до 20/XII 1927).

Подається тов[аришам] до відома, що на Кур[інній] Раді дня 4/XII 1927 іменовано учасниками тов. Гошку Ярослава, Сілецького Осипа, Свища Івана і Сапеляка Івана. Рівнож на цій Кур[інній] Раді вибрано докладчиком збирання грошей на будову першого пл[астового] дому тов. Яремка Михайла, а докладчиком збирання грошей і старих марок на буд[ову] 1го пл[астового] дому тов. Луцика Володимира. На Кур[інній] Команді дня 5того/XII 1927 рішено впровадити в нашім Куріні “впорядницькі іспити”, по котрім якийсь розвідчик зістане впорядчиком і буде міг провадити самостійно гурток. Здаючий цей іспит буде мусів знати: 1. Дослівно обовязки впорядчика і (мати) загальний план ведення гуртка через цілий рік. 2. Раз перепровадити взірцево сходи́ни в гуртку перед Кур[інною] Командою. 3. Здати якусь пл[астову] лектуру будьто в укр[анській] мові, будьто в чужій. Іспит цей може здавати лиш розвідчик.

Кожний пластун, неprisутний на якихсь сходи́нах, буде мусів зараз на сліду́ючих сходи́нах оправдатися письменно. В противному разі сходи́ни будуть неоправдані. По триразовім неоправданню сходи́н ставатиме такий товариш до карного звіту. Кожний тов[ариш] без виїмку, чи розвідчик чи учасник, зложить на руки впорядчика “Карту впису” до 20/XII 1927 (крім прихильників). “Карта впису” має бути писана на половинці аркуша канцелярйного паперу і на кожній “Карті” має бути приліплений у горі з ліва пл[астовий] ювілейний значек за 5 сот. Ювілейні значки можна набути у докладчика преси (Я.Сушків). Тов. Булинський з гуртка “Лев” дістав примусову відпустку з причини лихого стану в школі аж до часу поправи.

Скоб!

АСілецький – курінний.

Змій 11/XII.

Лис 16/XII.

Олень 7/XII.

Лев 10/XII.

Приказ Ч.14.

Дня 12 грудня 1927 (Має бути відчитаний до 20/XII 1927)

На Кур[інній] Команді дня 5/XII 1927 звільнено від вкладок до куріня на 17 пл[астовий] рік⁷⁰ (1927/8) тов. Припіна Вол., Сліпецького Яросл., Яремка Мик., а на Кур[інній] Команді дня 12/XII 1927 тов. Грабовського Ст., Струбацького і Луцика Володимира. Всякі иньші оплати до куріня і до В[ерховної] П[ластової] К[оманди] (як поголовне, часописи), їх обовязують. Подається тов[аришам] до відома, що наш Курінь задумує дати виставу-вертеп п. з. “Вифлеємська зоря”⁷¹. Наслідком цього котрий би з тов[аришів] мав охоту брати участь, а думає що подолає вимогам сцени хай зголоситься у впорядчика, а Кур[інна] Ком[анда] рішить чи цей тов[ариш] буде брати участь. На Кур[інній] Ком[анді] прийнято також чотирех семін[аристів]⁷², а іменно:

Кузика, Мелька Остапа, Цапа Макарія і Сенету і створено новий гурток, котрого впорядчиком зістав учасник Нечипор Петро.

Товариші! Голови це важна річ – отже несіть їх чим скорше до пл[астового] фризієра. Перед феріями святочними відбудеться “карний звіт”, до котрого на разі призначено тов. Ребізанта. Коли буде, де і хто більше має прийти подадуть впорядчики, а кожний призначений мусить безоглядно прийти.

Товариші! Може котрий має не чисту совість що до сповнювання пл[астових] обовязків, то нехай чим скорше це направить, а як ні то нехай зголоситься у впорядчика, що би його подав до карного звіту.

Зближуються ферії святочні – кілька днів вільних – можливість праці. Стараймося тов. цей час використати для пласту. Кожний хай щось придумає нового або виконає. “Вуйко” хай книжку до пл[астової] бібліотеки оправить, “Ревух” книжку до порядку приведе, “Сагайдайчний” хай приготується до іспиту пл[астового]. “Бурмило” хай приготує програму вірцевих сходин, а “Чорненький” хай не забуде що має залеглости в Пласті. Використаймо цей вільний час по пластовому!

Скоб!

АСілецький – курінний.

1.Змій 18/ХІІ 1927.

2.Лис 16/ХІІ 1927.

3.Олень 17/ХІІ 1927.

4.Лев 18/ХІІ 1927.

5. Тигр 16/ХІІ 1927.

Приказ Ч.15.

Дня 27 грудня 1927 р. (Мусить бути відчитаний до 4/І 1928).

На припоручення від Окр[ужної] Пл[астової] Команди з дня 8/ХІІ 1927 приказуєся тов[аришам] слідує: Кожний пластун по наших Різдвяних святах мусить зложити у кур[інного] скарбника 1 зол. як вкладку. Гроші ці вишлеться до О[кружної] Пл[астової] К[оманди] на табори. Звертаю тов[аришам] увагу, що це кожний мусить виконати без жадних оправдань!!!

Тов. Козак на сходинах К[урінної] К[оманди] дня 19/ХІІ 1927 зістав звільнений від вкладок за чотири місяці попереднього року з причини лихих його домашніх відносин. Однак иньші залегности мусить вирівняти, в як найскорійшому часі. Не забувати на пл. фризієрню!! Тепер перед святами кожний пластун повинен бути вписаний у пл[астовій] фризієрській книзі. Остерігаю товаришів ще раз, що котрий пласт стригбися у иньшого фриз[ієра] як у пласт[ового], буде строго караний. Пл[астова] переплетня вже в русі – але учасників дуже мало. Взиваю тов[аришів] численно учащати до переплетні. Провідником в пер[еплетні] є тов. Менцінський і у нього відбувається праця в днях ним назначених. Чверть річна оплата за “М[олоде] Життя” від 1/І 1928 буде виносити лише 1 зол. (місто 1,05 зол.) і це повинен кожний пластун зараз по святах вирівняти. Пригадую тов[аришам], що в куріні є книга п. н. “Пчели”, в котрій можуть і повинні поміщувати пластуни проби своїх сил на полі літературнім, свої гадки (мудрі!), народні пісні, коляди, обряди, рисунки і т.п.

Дуже доброю нагодою до цього є надходяче Різдво! Книгу цю може дістати кожний пл[астун] через впорядчика. Дня 1/І 1928 (неділя) відбудеться карний звіт в “Захоронці”

о год. 2гій. До карного звіту зголосяться товариші: Сушків Олесь, Нечипор, Білінський, Свищ, Менцінський, Ребізант. Оголошую конкурс на впорядчика. Отже, котрий з розвідчиків хотів би зістати впорядчиком, хай приготовлюєся до впорядницького іспиту і зголоситься у мене, то дістане гурток. Час конкурсу до 1/II 1928.

Желаю товаришам в імени Кур[інної] Команди веселих і щасливих свят!!!

Скоб!

АСілецький – кур.

- 1.Змій 1/I 1928.
- 2.Лис 4/I 1928.
- 3.Олень 31/XII 1927.
- 4.Лев 31/XII 1927.
5. Тигр 13/I 1928.

Приказ Ч.16.

Дня 18 січня 1928 р. (Має бути відчитаний до 1/II 1928).

Подається тов[аришам] до відома, що рішенням Кур[інної] Команди з дня 3/I 1928 вичеркнено з Курія прихильника Рабізанта, а прийнято на прихильника Коморовського Ореста до гуртка 5-го “Тигр”. Рішенням Кур[інної] Команди з дня 15/I 1928 виключено з Курія прихильника Лошку. Ново-створений наш гурток прихильників називаєся “Тигр” і має помаранчеву краску. Звертаюся до тов[аришів], котрі належать до інших бібліотек, а не до “Книжки”, що би чим скорше виписались з тих бібліотек, а вписались до української. Бо це встид! Ганьба! Щоби українці-пластуни належали до інших бібліотек, коли існує своя.

Пригадую тов[аришам] за коляду: кожний мусить безоглядно зложити 1 зол. Речинець до 1/II 1928. Учасники і розвідчики хай не забувають, що пренумерують “Молоде Життя”. Вже кінчиться речинець вкладки до В[ерховної] П[ластової] К[оманди] за “М[олоде] Ж[иття]” (до 15/I 1928) за перший чвертьрік 1928 р. Не точне плачення буде каране.

Позаяк в нашім Куріні дуже мало членів має пл[астовий] однострій звертаюся до тов[аришів] що би старалися о нього, бо на весну буде потрібний до всяких прогульок, вправів. Рівнож видаю приказ: По Великодніх святах кожний учасник і розвідчик мусить мати повний пл[астовий] однострій, кромі капелюха.

Скоб!

АСілецький – кур.

- 1.Змій 12/II 1928.
- 2.Лис 14/II.
- 3.Олень 27/I 1928.
- 4.Лев 18/I 1928.
5. Тигр 24/I 1928.

Приказ Ч.17. Дня 7 лютого 1928 р.

Подається тов[аришам] до відома, що на Кур[інній] Команді дня 6/II 1928 вибрано нового кур[інного] Судію в особі розвідчика Євгена Коморовського з причини виїзду зі Самбора давнього судії Ярослава Безушка. Від нинішнього дня всі пластуни нашого курія повинуватимуться йому, як Курінному Судії. На цій самій Кур[інній] Ком[анді]

принято до куріня Іванців Дмитра на розвідчика до Іго гуртка “Змій”. Участв[и] Плахтій Василь і Сліпецький дістали примусову відпустку за несповнювання своїх обов'язків в школі. Відпустку продовжуєся тов. Лівчакови і Романишинови і Куцьови. Пригадую, що відпустка скінчилася 1/II 1928 тов. Сушкови Олександрови, Пелешкови, Білинському, Припінови і ці товариші від нинішнього дня мусять брати живу участь в праці своїх гуртків. Вичеркнено з куріня Розлуцького і Богданського. Рішенням останньої Кур[інної] Ком[анди] прихильники, які вже належать через рік до куріня і не здали Іго пл[астового] іспиту мусять його в короткому часі зложити. В противному разі вичеркнеться сих товаришів як нездатних на пластунів. IVтий гурток “Лев” вибив на гарнім папері на машині певну скільність формулярів “Карт впису” і житеписей Дм. Вітовського в ціли придбання фондів для гуртка. “Карт впису” можна набути (у впорядчика Менцінського) по 10 с[от] 1 штуки, а житеписи Вітовського по 25 с[от]. Пластова курінна бібліотека буде все отворена у тов. Гошки (коло церкви) в неділю від 3.30 год до 4.45 год для місцевих і в суботу від 2.30 до 3.30 для доїжджаючих.

Ще раз взиваю товаришів до брання участі в праці в пластовій переплетні і пригадую за пл[астову] фризієрню.

Скоб!

АСілецький – кур.

1.Змій 12/II 1928

2.Лис 14/II 1928

3.Олень 10/II 1928

4.Лев 15/II 28

5. Тигр 8/II 1928

Приказ Ч.18. Дня 21 лютого 1928 р.

На Кур[інній] Ком[анді] 13. II. 1928 прийнято на прихильників Филипчака Миколу і Соболя Богдана до 5го гуртка “Тигр”. Розвідчика Сушка Ол. назначено впорядчиком гуртка “Лис”, а учасника гуртка “Олень” Петра Нечипора назначено впорядчиком того ж гуртка. Впорядчиком гуртка “Тигр” буде тимчасово сам курінний. На цій же Кур[інній] Ком[анді] рішено справити для куріня прапор, на яку то ціль буде збірка поміж членами, а кожний гурток обов'язково мусять зложити 1 зол. Пригадується товаришам за коляду.

В найблищу неділю, це є 26/II відбудеться прогулька. Блищі інформації що до часу і місця збірки подадуть впорядчики. Кожний пластун на цей день повинен приготувитись і взяти участь в праці. Вказаним є брати зі собою санчата. Пригадую тов[аришам] за три курінні установи, за котрі пластуни забули: пл[астову] бібліотеку, фризієрню і переплетню.

Скоб!

АСілецький – кур.

1.Змій 22/II 1928.

2.Олень 3/III 1928.

3.Лев 22/II 28.

4. Тигр 22/II 1928.

Приказ Ч.19.

Дня 27 березня 1928 р. (Речинець відчитання 4/IV 1928).

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 14/III 1928 усунено з Куріня учасника Полянського Дмитра за неоправдані неприсутности на сходинах, а рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 21/III 1928 розвідчика Куця Миколу за курення тютюну. На К[урінній] К[оманді] дня 29/II 1928 прийнято на прихильників Галущинського Миколу, Бережницького Олекс., Кобільника, а дня 14/III 1928 Тимця Семена до 5го гуртка “Тигр”.

Позаяк зближаються “Великодні Свята” пригадую тов[аришам] на один із попередних може приказів, що кожний учасник і розвідчик по “Великодніх Святах” мусить мати цілий пластовий однострій, крім капелюха. Прошу не легковажити приказу! Вже є у тов. Кур[інного] Судді пл[астові] вкладки для учасників і розвідчиків в ціні 5 сот. (за ювил[ейний] значок на вик[азку]). Крім пл[астових] виказок можна набути у К[урінного] Судді також свідоцтва 1 пл[астового] і 2 пл[астового] іспиту по 10 сот. Зближаєса весна, а за нею прогульки, стрічі, табори і т. п. Отже, будуть потрібні пластунам відзнаки, однострою і інші частини однострою. Замовлення на це все прошу зголошувати або безпосередньо К[урінному] скарбникови Свищові або посередньо через впорядчиків о скілько можливо з задатками. Дня 22/IV 1928 (перша неділя по святах) відбудеться в Куріні “Шевченківське Свято”. Гуртки або пластуни, котрі би хотіли взяти в цім святі якісь точки, зголошуватись у впорядчиків.

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 14/III 1928 введено обовязково на кожний тиждень одну точку пл[астового] закона. Обовязуючою точкою сего тижня буде 3 точка пл[астового] закона “Пластун є точний”. Ближші пояснення у впорядчиків.

Звертаюсь до товаришів з проханням, що би під час зближаючихся ферій святочних не забували, що є пластунами. А як пластуни, не спричиняли лиха пластові, тільки старались придбати щось доброго для нього. А ще перед святами має кожний пластун обовязково піти до пл[астової] фризієрні і обголити чуба. В імені Курінної Команди желяю веселих і щасливих свят!!!

Скоб!

АСілецький – кур.

1. Змій-Лис 1/IV 1928.
2. Олень 25/IV 1928.
3. Лев.
4. Тигр 29/IV 1928

Приказ Ч.20. Дня 24 цвѣтня 1928 р. (Речинець відчитання 6/V 1928).

Рішенням К[урінно] К[оманди] з дня 21/IV 1928 прийнято на прихильника Смеречанича Петра. Примусову відпустку з причини лихого стану науки дістали учасники Сушків Лев і розвідчик Татомир Василь до часу поправи. Подається тов[аришам] до відома, що на ферії вакаційні організується в нашім Куріні водна прогулька човном (зі Самбора до Заліщик)⁷³. Учасники цієї прогульки мусять зложити по 10 зол. на човна. Прогулька відбудеться в першім місяці ферій “липні”. Зі Заліщик пішком через табір на Соколи поворот домів. Такий загальний план. Охочі зголошуватися у тов[ариша] курінного. Речинець зголошень до 15/V 1928. Пластуни нашого Куріня могли би брати участь в мандрівнім таборі з дрогобицькими пластунами (під час ферій). Вказане бо меньш видатків!! Ближші інформації у впорядчиків і пізнійших числах приказу. Хто

хотів би здавати якісь іспити вмілости зголоситися у референта іспитів вмілостей розвідчика Сушківка Ярослава. По всякі інформації що до іспитів вмілостей (вимога, можливі іспити і т.п.) також зголошуватись у цьогож референта.

В травні відбудеться свято в честь св. Юрія патрона усього Пласту. Подаю це до відома для того, щоби члени приготувляли деякі точки на це свято від тепер і щоби приготувляли⁷⁴, не попроставши на пустій балачці. На К[урінній] К[оманді] дня 28/ІІІ 1928 прийнято на прихильника Целюха Осипа. Пригадую за пл[астову] фризієрню, бібліотеку і переплетню.

Скоб!

АСілецький – кур.

1. Змій-Лис 29/ІV 1928.
2. Олень 28/ІV 1928.
3. Лев.
4. Тигр 29/ІV 1928.
5. Ястріб 13/V 1928.

Приказ Ч.21. Дня 12 травня 1928 р. (Речинець відчитання 24/V 1928).

Подається тов[аришам] до відома, що на наші Зелені Свята (початок червня) відбудеться в Підбужі (24 км від Самбора) стріча “Зтого Верх[овинського] округу”. Наш курінь обовязаний брати в ній участь. Бажаним було би, щоби всі пластуни нашого Куріня були на цій стрічі. Без однострою (кромі капелюха) повного пластуни не можуть бути присутні на стрічі. Отже, для того повинні товариші старатися о однострої. Добре було би коли тов[ариші] закупили би матерію разом або поодинокі і дали вшити до одного кравця. Краска нашого Куріня є чорна і для того хустка до нашого однострою мусить бути чорна. Гроші на хустки складати у впорядчиків (3 зол.), як також і на інші часті пл[астового] однострою. (Відзнаки, зірки, шнурки до свист[ків] і т.п.). 20 травня відбудеться в нашім Куріні свято Весни і св. Юрія. На цім святі відбудуться також легкоатлетичні змагання, а іменно: в метях диском і списом і гранатом, в скоках в гору і далечину, в бігах на 100 м, на витревалість і в штафеті між гуртками. До змагань зголошуватись у впорядчиків. Хто не зголоситься перед 19/V 1928 не буде міг брати участі в змаганнях. Можна зголошуватися до поодиноких точок. Беручі участь у змаганні принесуть зі собою гімнастичні однострої. Подаю до відома, що наш курінь видаватиме часописку⁷⁵. Отнес хто чується на силах, хай напише щось цікавого і з цим в як найкоротшому часі зголоситься у мене. Живійше пластуни до праці – бо Весна вже усміхається до нас.

Скоб!

АСілецький – кур.

1. Змій-Лис 17/VI 1928.
2. Олень.
3. Лев.
4. Тигр 16/V 1928.
5. Ястріб 13/V 1928.

Приказ Ч.22. Дня 15 травня 1928 р.

Рішенням К[урінної] К[оманди] з дня 12/V 1928 прийнято на прихильника Білінського Івана до IVго гуртка “Тигр”, а усунено Іванціва Дмитра за несповнювання пл[астових] обовязків (опускання сходин, неплачення вкладок). 20/V на святі Юрія відбудеться запряження учасників, отже хто би хотів здавати 1ший іспит до неділі, хай зголо- ситься у впорядчика.

Скоб!

АСілецький – кур.

1. Змій-Лис 17/VI 1928.
2. Олень.
3. Лев.
4. Тигр 16/V 1928.
5. Ястріб.

Провірів. 17/VI 1928. Звязковий Буцик Володимир. Печатка.

Наказ Ч.23. Дня 13. X. 1928 р. (має бути відчитаний до 21/X 1928)

Товариші – Браття!

Вже півтора місяця відділяє нас від ферій. За той час на жаль нічого не зробилось. Так дальше бути не може. В як найкоротшому часі мусять всі гуртки відбути свої сходини.

Подаєся до відома товаришам, що дня 6.X. 1928 р. відбулася на радлівських толоках Курінна Рада, на якій вибрано нову Курінну Команду в слідуячому складі:

Курінний – Яремко Іван.

Суддя – Матоліч Михайло.

Писар – Гошка Ярослав.

Скарбник – Свищ Іван.

Курінним бібліотекаром зістав тов. Яремко Михайло, референтом преси тов. Цельня.

Рішенням Курінної Коман[ди] дня з 7.X. 1928 призначено отсим впорядчиків для гуртків.

Впорядчиком I гуртка зістав тов. Пруц Волод.

Впорядчиком II гуртка зістав тов. Менцінський Арист.

Впорядчиком III гуртка зістав тов. Целюх Осип.

Впорядчиком IV гуртка зістав тов. Нечипор Петро.

Курінним фризіером і референтом постачання зістав Свищ Іван, референтом металів і старих річей Прик Олекса а референтом світлин тов. Галуцинський Олекса. Подаєся до відома товаришам, що рівнож рішенням то Курінної Команди завелено заснувати по всім гурткам каси ощадности. Кождий пластун мусить обовязково на кожді сходини принести якийсь гріш до скарбонки. Що місяця буде провірка ощадностей кожного гуртка і який найбільше заощадить той гурток дістане похвалу, а хто з товаришів заоща- дить найбільше дістане скількість хрестиків. В кождім гуртку треба вибрати такого товариша, який би ся заняв збіркою тих ощадностей. Отсим пригадую товаришам, що як кожного року, так і того відбудеся з початком падолиста Велике Національне Свято, в котрім мусять взяти участь всі пластуни 37 Курія. Кождий гурток повинен

вже тепер пригтовляйтесь до того свята. Отсимв зываю всіх товаришів–братів ще раз до праці, бо тільки “праця єдина з неволі нас вирве! Нумож до праці брати!!”⁷⁶

Скоб!

Курінний Яремко Іван.

1. Змій-Лис 8/XI 1928.
2. Олень 14/X 1928.
3. Лев.
4. Тигр 16/V 1928.
5. Ястріб 24/X 1928.

Наказ Ч.24. Дня 29. X. 1928 р. (має бути прочитаний до 30/X).

Подаєся до відома товаришам, що на Курінній Раді 6.X.1928 признано деяким товаришам відзначення за їх працю в нашому куріні. І так: III відзначення одержали: тов. Кривенко Мирослав, Гошка Ярослав, Нечипор Петро і Матолич Михайло. IV відзначення одержали: тов. Свищ Іван, Ярик Олекса, Сушків Ярослав, Струбицький Степан та Яремко Михайло. Рішенням Курінної Команди з 13.X прийнято до нашого куріня слідуючих товаришів: Городиського Ярослава уч. VI кл., Петруха Івана уч. II кл. І гімн. І Козака Андрія уч[ня] польської торгов[ої] школи в Самборі⁷⁷. Рішенням тоїж Команди утворено пятий гурток “Яструб”, впорядчиком якого зістав тов. Галуцинський Олекса. Перенесено рівнож деяких тов[аришів] до інших гуртків. До II гуртка приділено Козака Андрія, до III-го Городиського Ярослава, до Іго Козбура Ігора і до Vго з III гуртка Володимира Припіна, Ревтя, Сліпецького, Галуцинського Миколу та нових Пахолка Олексу і Петрука Івана. Дійшло до відома Курінної Команди деякі товариші курять тютюн та пють алькогольні напитки. Перестерігаю товаришів, що такі проступки будуть карані виключенням з українського Пластового Уладу. Ще раз пригадую товаришам що 31.X. т. р. о 3 год. по полудни відбудеться в радлівській лісі Велике Національне Свято цілого куріня, в яким мають обовязково взяти участь всі товариші. Звільнень від того Свята можу уділити тільки я або курінний суддя⁷⁸ на припоручення впорядчиків. Тож до побачення товариші на спільному святі.

Скоб!

Курінний ІЯремко

1. Змій-Лис 8/XI 1928
2. Олень 20/X 1928
3. Лев 28/X Осип Целюх
4. Тигр 24/X 1928
5. Яструб

Наказ Ч.25. Дня 30. X. 1928 р. (має бути прочитаний до 11/XI).

Подаєся до відома товаришам, що рішенням Курінної Команди з 27.X ц. р. виключено з нашого Куріня тов. Кузика Василя і Сенету Івана, обох з IV гуртка “Тигр” за легковаження пластових обовязків. Прийнято натомість трох нових членів. Се є: Ходачек Роман уч. I р. семинара приділений до II гуртка “Олень”, Розлуцький та Кузьо Іван – оба з I р. семин[арії]. Приділені до IV гуртка “Тигр”. Рішенням тож утворено при наших

Куріні на біжучий рік іспитову Комісію, яка буде переводити пластові іспити. В склад тої Комісії ввійшли: пл. звязковий, брат курінний, брат суддя, тов. Сілецький Антін, тов. Гошка Ярослав та тов. Менцінський Аристарх. Подаю до відома товаришам, що від 27/Х. ц. р. пластова бібліотека буде все відчинена у тов. Яремка Михайла при вул. Баторого (напротив I гімназії) в неділі від 2–3 год. Пригадую товаришам, що курінним фризієром є тов. Свищ Іван. Тож щоби товариші не давали заробляти жидівським фризієрам, але ходили до свого. Вже пора зрозуміти клич “Свій до свого”.

Скоб!

Курінний Іяремко.

1. Змій-Лис 8/XI 1928.
2. Олень 2/12 1928.
3. Лев 3/11 Осип Целюх.
4. Тигр.
5. Яструб.

Наказ Ч.26.

Дня 20. XI. 1928 р. (має бути прочитаний до 1/XII ц.р.)

Подаю до відома товаришам, що на Куріннім Святи 31/Х іменовано учасниками тов. Ревтя та Мелька Остапа. Товариші! Ідучи по думці відозви Українського Об'єднаного Студентства Вас, щоби для гідного відсвяткування пам'яті наших недавніх змагань стрималистися в часі між 1 падолистом 1928 р. а 16-тим липнем 1929 р. від всяких публичних забав, а гроші, які маєте видати на ті забави або кіна зложити на фонд “Рідної Школи”⁷⁹. Рішенням Курінної Команди з 17. XI ц. р. кождий пластун має обов'язково зобов'язатися складати місячну вкладку на згаданий вище фонд “Рідної Школи”. Найменшою місячною вкладкою є 10 сот. Гроші складати на руки містопровідників по гурткам.

Референтом збірки на той же фонд зістав тов. Целюх Осип. Пригадую товаришам, що вже крайня пора складати ощадности на руки тихже містопровідників. Кождий тов[ариш] дістане свою щадничу книжечку, де буде вписуватися всі ощаджені ним гроші. Референтом “Ощадности” зістається Менцінський Аристарх. Товариші, зі сотиків ростуть міліони. Тож ощаджуйте кождий сотик. Рішенням тоїж Курінної Команди урухомлено при нашім куріні переплетню (інтролігаторію). Переплетня буде відчинена кождої середи від години 6 і кождої суботи від години 5 у тов. Менцінського, який є її головою. Товариші, які вміють опраляти книжки повинні на ті сходини обов'язково приходити. Товариші – до праці! “За нами вже вчора, а перед нами Велике завтра!”⁸⁰

Скоб!

Курінний Іяремко.

1. Змій-Лис 5/XII 1928.
2. Олень 2/12.
3. Лев 25/XII Осип Целюх.
4. Тигр.
5. Яструб.

Доносимо Світлому Товариству що книжок даром присланих отримали саме 51. А в листі дісталисьмо написано що висилаєте нам 64. Не знаю чи входить в рахунок в число 64 тоти що по дві разом за котрі сердечну складаєм подяку. За друкі висилам заплату в квоті 3 корони. Як також 2 корони

*

Самбір 22.IV. 1914
Хв. Тов. “Сокіл–Батько” у Львові

Просимо о висилку книжочки “Сурмові знаки”. Належитість даню і порто залучаємо в марках.

Здорові будь.

Лев Коберський, кур. писар

Кругла печатка.

P.S. Адреса до нас: Канцелярія “Українського Пластового Куріня” в Самборі. Замійська 173.

Р. номер Ч.692/5 23.4. 914

Вислано 27/4 914

Сурмові знаки – 10 сот.

Порто – 3 сот.

Впис. до квіт. 532/914 – 15 сот.

Нерозбірливий підпис.

*

37 пл. Курінь ім. Д.Вітовського у Самборі
Р. ном. 468/17

До Верховної Пластової Команди у Львові!

Курінна Команда 37 пл[астового] Куріня ім. Дмитра Вітовського у Самборі просить о признання Бл[аженої] П[ам'яті] розвідчикови Грабовському Станиславови бувшому Курінному 37 пл[астового] Куріня котрогось з відзначень як нагороду повище II і IV відзначення. До цього подаю слідуючі його заслуги: товариш розвідчик Станислав Грабовський був одним із основників 37 пл[астового] Куріня jako ученик IV кл. гім. В р. 1923/24 і одним з найлучших его провідників. Яко учасник здає порядницький іспит, отримує провід в куріні і взірцево проводить оден з гуртків “Змій” через 1924/25 р. За то отримав III відзначення О[кружної] П[ластової] К[оманди] в Стрию. На Курінній Раді в р. 1925 зостає Курінним судією і знова через цілий рік совісно сповняє обовязки того провідництва. В р. 1926 зостає вибраним на Курінній Раді курінним і коли в Куріні упадає дух з причини перешкод поліції, він піддержує его, реорганізує Курінь, заохочує товаришів до праці, одним словом ратує курінь від упадку. В р. 1927 зостає другий раз курінним. Одначе довго не може працювати, бо попадає в тяжку недугу і у короткім часі відходить на вічний супочинок 19/I 1928. Як пластун почувався до обовязку працювати не тільки в Ул[аді] Куріня і усіх інших українських організаціях і так, яко відмінний ученик VII кл[яси] гім[назії]. У школі був головою сек[ції] укр[аїнської] літ[ератури] і христ.⁸¹ Коротко провідником української молоді у Самборі.

За свідків нище підписаних подає Курінна Команда 37 пл. Куріня декотрих членів Куріня jako співпрацьовники з померлим товаришем і Старшого Пластуна на

Володимира Маркуся основника і бувшого курінного 37 пл[астового] Куріня котрий студіює на техніці у Львові.

Курінна Команда просить о відповідь щоби могла свого незабутнього товариша вписати у Золоту Книгу.

О правдивості цього свідчать:

А.Сілецький, курінний; звязковий В.Буцик

В Самборі дня цвітня 1928

*

До Окружної Пластової Команди

Курінна Ком[анда] 37 пл[астового] К[уреня] повідомляє, що дня 12 лютого ц. р. відбувся II пластовий іспит під проводом старшого пластуна товариша Володимира Маркуся. Іспит з іменованням тревав 7 год. Від 11–1/15 у товариша Грабовського. Від 3–5 в салі Укр[анської] Захоронки⁸². Від 5–7 у товариша Рабія. Іменовання відбулося у товариша Грабовського о год. 7/45. Здавало 15. Здали і зістали іменовані на розвідчиків: Грабовський, Мінцінський, Плахтій, Сілецький, Буцик, Рабій, Сушків Яр. і Сушків Ол., Пруц, Кривенко. Узоповнити матеріял II пл. іспиту має 5.

Курінний

Кур. писар (нерозб. підпис)

Печатка (овальна, по колу напис: пластовий полк у Самборі).

*

К[ома]нді 37 пл[астового] Куріня, Самбір!

До В[ерховної] П[ластової] К[оманди] вплинуло зажалення на команду куріня, що вона не виплатила 37-ому Куріневі належної йому пайки⁸³ з доходу із вистав, уладжуваних в часі ферій 15 пл[астового] року. Супроти нього приказується команді 37 куріня подбати про полагодження цієї справи в як найближчому речінці, бо ще одна скарга зі сторони 37 куріня спричинить непожадані наслідки для 37 куріня.

Скоб.

*

До Верховної Пластової Команди

Думаючи, що буду мешкати в тягу⁸⁴ сього року у Самборі, я приняв діловодство звязкового 37 куріня. Тепер справа приняла такий оборот, що я не тільки що не можу постійно у Самборі мешкати, але навіть частійше перебувати.

Для того мушу з жалем зречися діловодства звязкового, бож не можу підніматись задання, якого не мав би я змоги виконати.

Самбір дня 2IX 926 Мариняк Михайло

[резолуції на цьому ж документі]:

На Ваше прохання отсим звільняє Вас В[ерховна] П[ластова] К[оманда] від обовязків звязкового 37 пл[астового] к[уреня] у Самборі і сподіється що Ви з хвилиєю змоги повернете назад до пл[астово] праці. Зокрема В[ерховна] П[ластова] К[оманда] поручає Вам подати кандидата на звязкового 37 пл[астового] к[уреня].

Скоб!
Ісаїв, реф. орг.
Львів, 12. X. 926

*

До Команди 37 пл. К. в Самборі
В[ерховна] П[ластова] К[оманда] повідомляє отсिम, що на власне прохання звільнила вона Мариняка Михайла з обовязків звязкового 37 пл[астового] Куріня і поручає Курін[ній] Ком[анді] предложити В[ерховній] П[ластовій] К[оманді] нового учасника на сего звязкового.

Скоб!
Ісаїв
Львів, 12. X. 1926

*

Самбір дня 15/IX 926.

Рішенням сходити з дня 12.IX с. р. референт нам призначений на день 26.IX с. р. зістав відкликаний. В цій саме справі звертаємося до Вас – будь ласка вичеркніть його з прогульки.

Скоб!
Впоряд. Я.Луцик.

*

До 37 пл[астового] кур[еня] ім. Дм. Вітовського в Самборі

У відповідь на Вашу пропозицію В[ерховній] П[ластовій] К[оманді] назначаю тимчасово своїм звязковим для 37 пл[астового] кур[еня] аж до відкликання тов. Михайла Мариняка. Рівночасно завзиваю В[ерховну] П[ластову] К[оманду] щоби сповнили як найскорше приказ в справі опікунів – гл[яди] Вісти з ВПК. Приказ ч.13/115. Молоде Життя. Ч.6 з 1926 р.

Львів, 25. 6.1926.

За В[ерховну] П[ластову] К[оманду] Ісав Петро, в.о. референта з організац[іі] В[ерховної] П[ластової] К[оманди]

*

До пластуна Михайла Мариняка в Самборі

В[ерховна] П[ластова] К[ома]нда назначає Вас отсим тимчасово аж до відкликання своїм звязковим для 37 пл[астового] куріня ім. Дмитра Вітовського і сподівається, що Ви доложите всіх старань щоби відповісти вимогам звязкового – Вісти гл. Ч.1. 1924, обіжник 5, – та попровадите свій курінь якнайліпше і осягнете для нього як найкрасші успіхи.

Ріночасно В[ерховна] П[ластова] К[оманда] поручає Вам подати до відома як найскорше В[ерховній] П[ластовій] К[ома]нді свій точний адрес.

Львів, 25.6. 1926
Ісаїв Петро, в.о. реф[ерента] орган[ізації] В[ерховної] П[ластової] К[оманди]

*

До Верховної Пластової Команди

Карт впису ми не прислали тоді коли вийшов на це приказ, бо ми хотіли скоріше іменувати нових учасників та всі вже карти впису вислати разом. Тим часом задля різних причин (між іншими моєї інерції) це відтягнулось аж до часу коли я зайнятий приготуваннями до концерту, а по часті до матури⁸⁵, мусів перестати взагалі що небудь в куріні робити. Задля цієї отже причини, справа відтягнулася аж до 8/V сего року, коли я скликав “курінну раду”.

На цій раді вибрано нову курінну команду і я іменував давно іспитованих учасників та от посилаю всі карти впису разом.

Скоб! Мариняк.
Самбір дня 16/V 926.

*

37 Пластовий Курінь в Самборі На руки тов. Маркусь

За згодою Окр[ужної] Команди в Стрию прошу до дня 26,V включно зголоситись у мене тих членів 37-ого пл[астового] Куріня в Самборі, які візьмуть участь в окружному вакаційному пл[астовому] таборі в Скільщині.

В зголошенню подати
Вік членів.
Коли і як довго може перебувати в таборі (від – до).
Які грошеві засоби тут мати на се.

Скоб.
Юрій Шмитера.
Перемишль, Бема 6.

*

37 пл. курінь у Самборі.
26 дня травня.
Шановний товаришу!

У відповідь на Ваше письмо повідомляю Вас, що на пл[астовий] табір рефлектують⁸⁶ ось які члени нашого Куріня:

1. Мариняк Мих. – літ 19, час від 1.VII–1.VIII – засоби 10 зол.
2. Маркусь Волод. – літ 19, час від 1.VII–1.VIII – засоби 15 зол.
3. Плахтій М. – літ 17, час від 1.VII–1.VIII – не більше 5 зол.
4. Савич Мирон – літ 16, час від 1.VII–1.VIII – не більше 10 зол.
5. Шмеляк Олек. – літ 20, час від 1.VII–1.VIII – не більше 10 зол.
6. Галущинський Ол. – літ 14, час від 1.VII–1.VIII – засоби 15 зол.
7. Сушків Ярослав – літ 17, час від 1.VII–1.VIII – засоби 5 зол.
8. Сушків Олекса – літ 14, час від 1.VII–1.VIII – засоби 5 зол.
9. Харів Стефан – літ 18, час від 1.VII–1.VIII – засоби 10 зол.
10. Войнаровський Мих. – літ 18, час від 1.VII–1.VIII – засоби 15 зол.
11. Глик М. – літ 18, час від 1.VII–1.VIII – засоби 20 зол.
12. Луцик Я. – літ 19, час від 1.VII–1.VIII – засоби 18 зол.
13. Судчак Л. – літ 17, час від 1.VII–1.VIII – засоби 10 зол.

Чи буде дівочий пл[астовий] табор і хто буде проводити?
Скоб!
В.Маркусъ.

*

Стаття “Наша друкарня” в курінному журналі

Не один з наших читачів цікавий є в який спосіб видрукували ми нашу часопись. Хочу заспокоїти Вашу цікавість і описати спосіб друкування подібних часописей як ось наша.

Прилад, яким друкується таку часопись, називається “гектографом”. Є це цинкова скринька височини канцелярйного паперу, в якій знаходиться відповідно приладжена маса. Друкується в цей спосіб: На картці чистого паперу пишемо бажаний зміст аніліновим⁸⁷ чорнилом. Картку цю прибываємо на масу, а по піднесенню її на масі остає негатив. Тепер накладаємо на масу поодинокі папері, валкуємо і маємо готові відбитки. Відбитків як вказує сама назва “гектограф” можемо одержати зо сто.

Ось і в короти переповів я вам засаду діяння гектографу, розуміється в практиці дещо річ комплікується. Апарат такий ми зробили собі самі, коштує він нас 13.5 зол. А готовий коштував би около 80 зол.

Вуйко.

* Діло. – 1913. – 11 квітня. Йдеться про З. Пеленського (25 січня 1890 – 28 жовтня 1943), українського громадсько-політичного діяча, на той час студента Віденського університету; особу Будзінського не вдалося ідентифікувати.

** Молоде Життя. 1929. Ч.6.

¹ Керівний орган куреня називався Курінна команда. До її складу входили курінний, суддя, писар, скарбник.

² Пластуни поділяються за віком на улади: новачки (6 – 11 років), юнаки (12 – 17 років), старші пластуни (18 – 35 років) і сеньйори (старші 35 років). Опрацьовані документи свідчать, що згаданий улад самбірських пластунів об’єднував юнаків 14 – 20 років.

³ Так називався низовий осередок Самбірського куреня. Ухвалою Курінної команди від 14 червня 1925 р. був перейменований на гурток на чолі з впорядником.

⁴ Низові осередки мали свої символічні назви.

⁵ Загальні збори пластунів за участю курінних і гурткових провідників та представників від гуртків називалися Курінною радою.

⁶ Йдеться про першу державну чоловічу гімназію ім. А.Міцкевича в Самборі. Вона була гуманітарного типу і знаходилася на теперішній вул. Січових стрільців, 10.

⁷ Присяга складалася після здачі першого пластового іспиту, у якій пластун зобов’язувався дотримуватися всіх встановлених вимог: “Присягаю своєю честю, що робитиму все, що в моїх силах, щоб бути вірним Богові і Україні, допомагати іншим, жити за Пластовим Законом і слухатись пластового проводу”.

⁸ Друге пластове звання.

⁹ Довіри, підтвердження.

¹⁰ Грабовський Євстахій (в іншому написанні – Станіслав) – один з керівників Самбірського пластового куреня. У 1923 р. як учень четвертого класу Самбірської гімназії став членом-засновником відновленого куреня. Здав пластунські іспити на учасника і розвідника. Був керівником гуртка “Змій” (1924–1925), курінним суддею (1925–1926), курінним (1926–1927).

Помер після важкої хвороби 10 січня 1928 р., будучи учнем сьомого гімназійного класу. По смертно нагороджений найвищою пластовою відзнакою – Хрестом за заслуги (1928).

¹¹ Зупиняємося.

¹² Пластова виставка, призначена на 7–14 червня 1925 р., не відбулася. Про плановану експозицію можемо мати певне уявлення з критичної замітки, яку організатори опублікували в часописі “Молоде життя” (1925. – Ч. 5). Зокрема, вони зазначили, що причиною стала пасивність “само пластової молоді, зглядно деяких курінів, що не подбали, щоби на I спільну виставку пластунів галицької області вислати предмети, які гідно заступали би самі куріні – а на загал виказували належний поступ в пластуванні нашої молоді. Де співревновання поодиноких курінів, а в курінях поодиноких пластунів? Деж доказ, що пластуні горнутья до вивчення піжних умілостей, яких вислідом були би справді гарно, солідно й взірцево виконані показові предмети на виставці? Скажімо, чи Вам хто заборонює зробити кілька гіпсових відтисків зі слідів людей та звірят на прогульці за містом? Чи не вільно може пластунам на гарних картонах в дубових рамах за склом розмалювати взірцеві таблиці до науки знакування, або на більших пр. 1 м x 80 см почванитись портретом свого патрона з виписаною під ним “курінною” його житепісю буквами відповідними до часу, в якому жив він? Яка влада не дозволила пластункам виконати такий портрет гафтом зглядно аплікаціями? Як довго ждати на декораційні написки з пластовими кличами у рамках, а бо на плякати з пластовими символами, що мають прикрашувати Ваші домівки? Чи й того Вам не вільно виконати з глини, гіпсу або акварелею чи тушом на білому картоні у “власноручних” рамках? Я сподівався, що бодай один курінь виконає спільними силами на показ взірцеву цілу обстановку домівки: стіл, крісла, лавочки, столики, шафки, аптечку, образи (рами), кличі, “пластову готовість” і “поділ праці”, все те в рамках до стилю прочої обстановки. А сіж річі дадуться зробити не тільки з дерева, а з плетінки й т.п. Від дівочих курінів слід жадати крім звичайних, давно вже до знудження...” (Молоде Життя. – 1926. – Ч. 5).

¹³ Часопис “Молоде життя” (1925. – Ч. 5) помістив таку коротку інформацію про неї: “На Зелені свята, свято животворної сили природи, запалив III стрийський округ на скелях Бубнища першу спільну ватру. Засіло до ватри до півтора сотки пл. брацтва Стрия, Дрогобича, Тустанович, Самбора й Калуша, були гості ст. пластуні з О.П.К. Станиславів і В.П.К. Львів. В неділю 7 червня год. 1 з полудня отворила стрічу тов. окружна командантка. Далі слідували танки, співи й вправи пластунів й пластунок. У вечір Ватра Великої Ради. Гутірка про важкі питання нашого життя, між иншим й таке болюче питання як сільський поаст. Слідували танки, гри, співи й деклямаці і як все бажалося, щоб ся ватра буйного вогню братерства не гасла ніколи. В понеділок ранком по спільній молитві й сніданню почалися забави, а під час сього наради команд, на якій вкупі з відпоручниками В.П.К. порішувано всякі справи організаційного життя, головно справи таборів і О. П. К. в Стрию. З полудня пл. брацтво зібралося в ряди. Прощали молодь Команда стрічі й В.П.К. і по дефіляді куріні з співом покинули скелі. Стріча скінчилася... Хвиля, яка не часто приходить, але яка ніколи не забувається”.

¹⁴ Участь.

¹⁵ Так називалися певні спортивні вправи або номери в художній самодіяльності.

¹⁶ Пластовий однострій є зовнішньою ознакою належності до організації. Він включає головний убір (скаутський капелюх, беретка; хустка у формі прямокутного трикутника і плетений обруч до неї), короткі штани (для дівчат спідничка), пояс, шнуровані черевики, шнурок до свистка. Для всіх елементів одягу визначений відповідний колір. На однострої носять різного роду пластові відзнаки та нагороди. 9 квітня 1925 р. Верховна пластова команда затвердила новий зразок однострою із застереженням, що старий можна носити до кінця жовтня 1926 р.

¹⁷ Тепер скельний печерний комплекс “Скелі Довбуша”, який знаходиться поблизу с. Бубнище біля Болехова на площі близько 100 га. Ця геологічна пам’ятка природи розташована на висоті 668 м над рівнем моря посеред букових і смерекових лісів. Складається з скелястих виступів піскового каменю висотою до 80 м, широкого кам’яного лабіринту майже на 1 км.

¹⁸ Так називалися регулярні зустрічі всіх членів пластунських осередків.

¹⁹ Однією з обов’язкових умов здачі першого пластового іспиту було зроблення не менше двох одноденних прогулянок у складі гуртка.

²⁰ Скобом називають орла, який гніздиться в українських степах. Таке вітання сформулював О.Тисовський як аббревіатуру слів “Сильно”, “Красно”, “Обережно”, “Бістро”.. У повсякденні пластуни вітаються, подаючи ліву руку. На урочистостях вони підносять три пальці правої руки, що є символом трьох основних обов’язків пластуна.

²¹ Низовий осередок мав назву і позначався римськими цифрами. Його керівник ознайомлювався з текстом кожного приказу і ставив свій підпис та дату.

²² Серед пластунів був поширений культ Українських січових стрільців.

²³ Програма цього іспиту вимагала засвоєння теоретичного матеріалу і оволодіння такими практичними навиками: 1. Заслужити 10 пунктів (хрестиків) за добре виконання пластових правил. 2. Під час гри запам’ятати 16 предметів з 24. 3. Добре розуміти і знати основний пластовий статут. 4. Вміти протягом 2,5 хв. зав’язати 6 пластових вузлів на довгій линві. 5. Знати життєпис діяча, ім’я якого носить курінь. 6. Знати знаки, які вживають під час вправ для взаємопорозуміння на відстані (азбука Морзе, знаки семафора і свистком, позначати відомості крейдою чи палицею на дорозі, читати карту). 7. Побувати на двох одноденних прогулянках. 8. Знати основні правила гігієни і доброї поведінки. 9. Прочитати 10 українських історичних повістей, вміти співати національний гімн і декілька стрілецьких пісень. 10. Знати напам’ять пластову присягу і гімн.

²⁴ Пластовий закон творять 14 пунктів: 1. Пластун словний. 2. Пластун сумлінний. 3. Пластун точний. 4. Пластун ошадний. 5. Пластун справедливий. 6. Пластун увічливий. 7. Пластун братерський і доброзичливий. 8. Пластун зрівноважений. 9. Пластун корисний. 10. Пластун слухняний пластовій старшині. 11. Пластун пильний. 12. Пластун дбає про своє здоров’я. 13. Пластун любить красу і дбає про неї. 14. Пластун завжди доброї гадки.

²⁵ Статут (устав) визначав організаційну структуру та відзнаки пласту. Зокрема, вказував, що курінь має визначений порядковий номер, свого патрона, барву, хоругву і прапор. Творять курінь 2–5 гуртків, які мають спільну територію діяльності. Кожний гурток мав своє римське порядкове число та символічну назву.

²⁶ Гімном Пласту є пісня “Цвіт України”. Перші строфи написав О.Тисовський, а решта тексту взято з вірша І.Франка “В дорогу”.

Цвіт України і краса
Скобів орлиний ми рід,
Любимо сонце, рух, життя,
Любимо волю і світ.

Пласт – наша гордість і мрія
Любій Отчизні – наш труд,
Буйний в нім порив, надія,
В Пласті росте новий люд.
Приспів: (двічі)

Браття, пора нам стати в ряд,

Стяг пластовий підійняти,
Славу Україні придбать!

Сонце по небу колує,
Знають і хмари свій шлях,
Вітер невпинно мандрує
По України полях.

Ми ж сонця ясного діти,
Вольного вітру брати,
Мали б безділлі змарніти,
Цілі життя не знайти.
Приспів (двічі)

Оригінальні слова І.Франка такі:

Сонце по небу колує,
Знають і хмари свій шлях;
Вітер невпинно мандрує
По України полях.

Ми ж, сонця ясного діти,
Мали б сидіти-нидіти,
Мали б в дорогу не йти?

... Шумно кришталеві хвилі
Стрий і Черемош, і Прут
Почерез звори і скелі
В вічній мандрівці несуть.

Рокотом кличуть нас тихо
К собі в тих сонячних днях,
Змити все горе, все лихо
У їх сріблястих струях.

Гей же в дорогу,
В ясну путь.
Скинути з серця тривогу,
Вольним повітрям дихнуть!...

²⁷ Пам'ятайте.

²⁸ На будівництво пластового дому був відкритий рахунок у Львові в страховому банку "Дністер".

²⁹ Забаганки.

³⁰ Початком скаутського руху вважається 1907 р., коли генерал-лейтенант британської армії Р.Бейден-Пауел провів перший табір на о.Браунсі в Англії. Завдяки знанням, які він там отримав, сформував основні принципи руху, згодом викладені у книжці "Скаутинг для хлопців" (Лондон, 1908), яка і до сьогодні є основоположною працею для скаутської роботи.

³¹ Слова з поеми Т. Шевченка “І мертвим, і живим...”.

³² Цвяхи.

³³ Метал.

³⁴ Латуні.

³⁵ Припою.

³⁶ Тут.

³⁷ На комісію.

³⁸ Священик М. Рабій очолив у курені відповідний комітет.

³⁹ Зверху іншим чорнилом написано “Лиса”, але “Змія не викреслено”.

⁴⁰ Перукарня.

⁴¹ Книгарня.

⁴² Крамниці.

⁴³ Український пластовий часопис “Молоде Життя” виходив у 1921 – 1930 рр. у Львові, а згодом – в еміграції.

⁴⁴ Канікули.

⁴⁵ Тепер с. Зарайське Самбірського району.

⁴⁶ Часопис “Молоде життя” (1925. – Ч. 7–8) помістив коротку інформацію про цей захід. Її подав В.Маркусь під назвою “Стріча Львів– Самбір”. З огляду на наведений фактичний матеріал, доречно навести таку розлогішу цитату: “Серед усяких літніх таборів та стріч непомітно пройшла стріча кошів львівського та самбірського в околиці Рудок. Назначена на 30 червня, з приводу великих злив, зачалася щойно 2 липня і тривала майже тиждень, бо аж до 8 липня. Брало участь у стрічі 21 пластунів, а се з львівського коша 5 людей, зі самбірського 16. Стріча виглядала більше на мандрівний табор. Почалося на плебанії (власиво під липою) у Містковичах. Тут “таборувано” у stodолі 4 дні з малими екскурсіями в міждощевих перервах до ліса. Опісля ніби стрічу закінчено прогулькою до Зарайська, а звідси до Купнович Ст. Тут прийняті і угощені дуже щиро (як завсіди) перебули ми 1 день, а потому вибалися на другу спільну прогульку до Вошанець, де знова перебули оден день на плебанії. Тут стріча скінчилася. Щодо занять, то здається, що більшо ріжнومانітності не було на жадній стрічі. Щодня відбувалися будьто виклади з картольоґі і картографії, орієнтаці, ратівництва, сигналізації, будьто виправи у будуванні шатер, шаласів, впоряд, а врешті ріжного рода веселі забави. Ввечері при світлі місяця, коли чоловік чується трохи настроений, велися спільні гутірки на всякі найбільш цікаві для нас теми як пр.: 1. Чого ми в Пласті навчилися? 2. Що нам дала Велика Ватра? Чому пластун любить природу? Наші пляни на будуче. 5. Значіння звичав і обрядів. Гутірки на тему пл. веселости як. пр.: “Оскільки їда впливає на гумор пластуна?” Запалено одну спільну Ватру Великої Ради у містківському лісі, а в Вошанцях відсвяткувано ватрою в ночі та всілякими обрядовими забавами свято Івана Купала”

⁴⁷ Другий пластовий іспит складав “учасник” на звання “розвідника”. Для цього пластун мав виконати такі пункти: 1. Бути пластуном не менше трьох місяців. 2. Заслужити 40 пунктів (хрестиків) за свою діяльність. 3. Вміти надавати першу медичну допомогу. 4. Знати азбуку Морзе. 5.Йти по сліду 0,5 км протягом 20 хв. 6. Йти пластовим кроком (хода з чергуванням бігу) зі швидкістю 2 км протягом 15 хв. 7. Розпалити вогонь у полі при допомозі підручного матеріалу двома сірниками. 8. На вогні зварити обід – суп, м’ясо та страву з борошна. 9. Знати сторони світу при допомозі компаса, годинника, сонця і місяця. 10. За допомогою топографічної карти потрапити в задане місце. 11. Вміти розкласти шатро. 12. Показати свій щоденник вправ за останній місяць. 13. Показати свою ощадну книжечку. 14. Знати діловодство вищих складових одиниць Пласту.

⁴⁸ Село у Старосамбірському районі (Лютювиська сільрада).

⁴⁹ Йдеться про відзначення Листопадового зриву 1918 р.

⁵⁰ Учасники, які ще не здавали перший пластовий іспит.

⁵¹ Приказ обов'язує не в тому тижні, коли його читається, тільки на другий тиждень (від понеділка до понеділка). – Прим. курінного.

⁵² Йдеться про тодішній пустир біля с. Ралівка Самбірського району.

⁵³ Було кілька творів, які в спогадах окремих пластунів називалися пластовими молитвами. У даному випадку йдеться про твір “Боже великий, Творче всесвіту”, автором слів і музики якого є Р. Купчинський.

Боже Великий, Творче всесильний,
На нашу рідну землю споглянь!
Ми були вірні Твому завіту,
Вислухай нині наших благань. (2)

Люд у кайданах, край у руїні,
Навіть молитись ворог не дасть...
Боже Великий, дай Україні
Силу і славу, волю і владу. (2)

Боже Великий, Творче всесильний,
Пісню подяки нині прийми,
За дар свободи рідного краю,
Вірні все будуть Твої сини. (2)

Ти воскресив нам нашу Україну,
Двигнув з неволі і дав життя.
Боже Великий, дай Україні
Силу і славу, многі літа. (2)

⁵⁴ Уточнюючих відомостей про неї не виявлено.

⁵⁵ Ліс поблизу с. Сілець, яке розташоване за 13,5 км на південний схід від Самбора.

⁵⁶ Вид певного богослужіння.

⁵⁷ Для пластунів були визначені іспити, які стосувалися різних сфер життя і людської діяльності. Ці іспити можна розділити на кілька умовних груп: основи комунікацій і спорт (телеграфування, сигналізація, їзда верхи, їзда велосипедом, плавання); ведення домашнього господарства (домашній порядок, кухарство, прання); медично-санітарна справа (гігієна, догляд хворих і немовлят, санітарна служба); оволодіння практичними навиками в сільському господарстві та ремеслі (механіка, кравецтво, слюсарство, плетіння, переплетництво, бджільництво, молочарство); канцелярська справа і вивчення мов (навички праці на друкарській машинці, стенографія, мови есперанто, російська, французька, фотографування) та ін.

⁵⁸ Цитата не ідентифікована.

⁵⁹ З цього приводу М. Мариняк 2 вересня 1926 р. так писав до Верховної Пластової Команди у Львові: “Думаючи, що буду мешкати в тягу цього року у Самборі, я прийняв діловодство звязкового 37 курія. Тепер справа прийняла такий оборот, що я не тільки що не можу постійно у Самборі мешкати, але навіть частіше перебувати. Для того мушу з жалем зречися діловодства звязкового, бо ж не можу підніматись задання, якого не мав би я змоги виконати”. На цю заяву 12 вересня цього ж року організаційний референт П. Ісаїв наклав резолюцію такого змісту: “На Ваше прохання отсим звільняє Вас ВПК від обов'язків звязкового 37 пл. ку Самборі і сподіється

що Ви з хвилиєю змоги повернете назад до пластової праці. Зокрема ВПК поручає Вам подати кандидата на зв'язкового 37 пластового куреня”.

⁶⁰ Для пластунів були визначені іспити, які стосувалися різних сфер життя і людської діяльності. Ці іспити можна розділити на кілька умовних груп.

Фізкультура і спорт: їзда верхи, їзда велосипедом, плавання, гімнастика.

Ведення домашнього господарства: домашній порядок, кухарство, прання

Медично-санітарна справа: гігієна, догляд хворих і немовлят, санітарна служба

Ремісництво: килимкарство, кравецтво, шиття, мулярство, шевство, слюсарство, плетіння, переплетництво, різьбярство, моделювання, токарство, столярство, щіткарство

Сільське господарство: рільництво, бджільництво, молочарство.

Вивчення мов: есперанто, російська, французька.

Діловодство: писання на машині, стенографія, телеграфування, сигналізація, переклад.

Різні професії: мірництво, фотографування, рятування, механіка, музика, природознавство, купецтво, шоферство, пожарництво, знакування, провідництво.

⁶¹ Догану.

⁶² Футбольному полі.

⁶³ “Луг” – українське спортивно-пожежне товариство в Галичині у 1925 – 1939 рр., яке змінило колишню “Січ”. Його засновником і незмінним керівником був Р.Дашкевич.

⁶⁴ Село у Старосамбірському районі, де колись був монастир. Поблизу знаходиться унікальна пам'ятка природи – т.зв. Чортів камінь.

⁶⁵ У вересні 1924 р. кураторія заборонила діяльність пласту в Перемишльській гімназії (Шостий курінь ім. І. Богуна) . У 1927 р. він відновив роботу на нелегальних засадах, а в січні 1928 р. влада його легалізувала у складі гуртка учасників і трьох гуртків прихильників. Курінним провідником став викладач гімназії Т. Поліха. З цього приводу цікава інформація подав у спогадах один з тодішніх пластунів: “Аж з'явився молодець бодрий на душі і тілі, кинув гасло нав'язання до традиції і відновлення Пласту. На цей поклик відгукнулася братія” (Беч Л. Пласт у Перемишльській українській гімназії // Перемишль – західний бастион України. – Нью Йорк: Філадельфія, 1961. – С.350).

⁶⁶ У 1926 р. на г. Сигліс недалеко від р. Лімниця (поблизу с. Гриньків на Івано-Франківщині) українські галицькі пластуни збудували відпочинково-навчальний табір “Сокіл”. Він діяв до 1939 р. У 1990 р. пластуни повернулися на “Сокіл”, а 15 серпня 2012 р. відбулася посвята відбудованої оселі.

⁶⁷ Скорик Михайло – український педагог і громадсько-культурний діяч. Народився у 1895 р. в с. Лука на Самбірщині у родині вчителя. Освіту здобув у Самбірській гімназії (1914) та Віденському університеті (1924). У 1914 – 1918 рр. воював в австрійському війську. Після закінчення університету працював у Самборі викладачем гімназії (до 1939 р.) і директором середньої школи №1 (1939 – 1941). Один з членів-засновників товариства “Бойківщина” і перший його секретар. Збирав для Музею товариства експонати. Згодом працював науковим працівником Львівського відділення Інституту й етнографії АН України (1941, 1944 – 1945) та в.о. завідувача цього відділення (1945 – 1947). 21 жовтня 1947 р. разом з родиною вивезений у Сибір, де пробув 10 років. Після звільнення з заслання проживав у Самборі та Львові. Помер 5 березня 1981 р., похований на Янівському цвинтарі у Львові.

⁶⁸ Детальнішої інформації не виявлено.

⁶⁹ Рекомендувалося проводити регулярні тренування у різних видах спорту. Зокрема, часопис “Молоде життя” помістив рекомендації з легкої атлетики. Було зазначено, що найкращим місцем для вправ може бути площа перед школою, майдан на неужитках і т. п. Вправлятися потрібно гуртками, а тривалість відпочинку зменшувати в міру проведення вправ. При цьому референт

О.Тарнавський підкреслював, що добрі результати можна отримати лише систематичними і регулярними вправами, а не часовим форсуванням. Далі він писав, що як потрібно обладнати місце для тренування: “біжня (по змозі кругова) на витривалість, біжня навпростець на 110 м – (обі визначені рівнем, злегка вишутровані, втовчені і висипані піском; розбіжня для скоків з широкою підбивною дошкою і скочнею плиткою ямою (широкою на 2 м, довгою до 7 м, глибиною до 40 см), висипаною без камінців піском і з деревляними з поділкою листовками збоку до мірення віддалі скоку; місце до метів кулями, диском, списами, булаваками – відповідно велике колесо (2 – 2,5 м) визначене в промірі вапном або тером; стояки до скоків – 2-3 метрові стовпики (найкраще рухомі) з поділкою, на якій повиверчувано дірки для клинців, на які спирається шнур, обтяжений на обох кінцях оловяними кульками (щоби не звисав), стояки уставити при кінці розбіжні з обох боків відбивної дошки; диск (ваги 2 кг) найкращий з мосяжним окуттям; куля більша (ваги 7,25 кг); куля менша 3,7 кг; булавка 2 кг; спис; тичка для скоку”.

⁷⁰ Пластовий рік тривав від 1 листопада до 30 жовтня.

⁷¹ Йдеться про п'єсу Я.Вільшанка “Віфліємська Зоря”.

⁷² Йдеться про учнів державної учительської семінарії, яка знаходилася на вул. Січових Стрільців.

⁷³ Про цю мандрівку детальнішої інформації не виявлено.

⁷⁴ Підкреслено в документі.

⁷⁵ Вийшов один номер часопису, виданий гектографічним способом. На титульній сторінці зверху в правому куті наведена емблема пласту. На лівій половині зображено ліву руку пластуна з палаючим факелом на тлі краєвиду з церквою. Права половина містить текст: “Місячник XXXVII Пласт–Курінь ім. Д. Вітовського. Ч.1. Рік. I. Ціна 20 сот. липень–серпень 1928”. Зміст часопису: вступна стаття під назвою “До шляху”; стаття про Д.Вітовського; некролог С.Грабовського; вірш П.Тичини; стаття “Йдем за природою”, стаття “Наша друкарня”; літературні твори пластунів; пластунський гумор.

⁷⁶ Перші два рядки з вірша Б.Грінченка “До праці” (1881 р.).

⁷⁷ Йдеться про трирічну приватну торгову школу, яка розміщувалася на теперішній вул. Січових Стрільців (малий будинок в/ч).

⁷⁸ Підкреслено в документі.

⁷⁹ Українське педагогічне товариство, як було утворено у Львові в 1881 р., а у 1924 р. отримало назву “Рідна школа”. Займалося заснуванням народних, середніх і фахових шкіл, дитячих садків, бібліотек, культурно-просвітницькою роботою. Видавало ілюстрований часопис “Рідна школа” (1932–1939), мало своє видавництво і книгарню.

⁸⁰ Автор цитованої фрази не встановлений.

⁸¹ З технічних причин дальший текст не відчитаний.

⁸² Так називалися в міжвоєнні роки дитячі садочки. У Самборі першу українську захоронку організував свящ. Ф.Рабій і купив для її потреб будинок.

⁸³ Частки.

⁸⁴ Упродовж.

⁸⁵ Здача іспитів на атестат зрілості.

⁸⁶ Подаються, бажають.

⁸⁷ Анілін – безбарвна рідина, малорозчинна у воді. Змішується зі спиртом, ефіром, бензолом. Під впливом повітря швидко темніє, стає коричневою.

Михайло Кріль.

Невідомі документи з історії 37-го пластового куреня ім. Д. Вітовського у Самборі.

Стаття складається з двох частин. У першій – аналізується інституційний розвиток 37-го пластового куреня ім. Д. Вітовського у Самборі від часу його заснування у 1913 році до моменту закриття польською поліцією у 1929 р. У другій частині статті публікуються невідомі досі документи 1913 – 1929 рр., які дозволяють реконструювати внутрішню організацію куреня, а також його культурно-просвітницьку та фінансово-господарську діяльність.

Mykhaylo Kril.

Unknown documents to the history of the 37-th D. Vitovskyy Plast Kurin in Sambir.

The article consists of two parts. The first analyzes the institutional development of the 37-th D. Vitovskyy Plast Kurin in Sambir since its founding in 1913 until the closure by the Polish police in 1929. In the second part of the article the unknown documents of 1913 – 1929 are published, they allow to reconstruct the internal organization of the kurin and its cultural, educational and financial activities.